

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (1111) 1971 GEGUŽES - MAY 20

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Kenksmingas pasyvumas

Esame jau senokai pastebėję, kad S. Amerikos spaudoje, televizijoje, radijuje vyrauja vadinamos "naujosios kairės" žmonės, kuriems sovietinė vergija yra "košer", o nesovietinė — tikras baubas. Tai patvirtino savo paskaitoje žymus Kanados žurnalistas P. Worthington savo paskaitoje etninės spaudos redaktoriams Toronte. Tik jis minėtos rūšies žmones pavadino "liberaliniais akademikais". Iš esmės tai tos pačios madingosios linkmės žmonės. Kai iškilo klausimas, kodėl taip yra, P. Worthingtonas gilesnių šaknų neatskleidė. Toliau nuo spaudos stovintieji nelengva išūrėti priežastis. Jas atskleisti galėtų tik patys žurnalistai. Siomis dienomis paaiškėjo, kad New Jersey baltiečių komitetas gavo amerikiečių žurnalistės Edith Kermit Roosevelt laišką, 1971. III. 12, kuriame kaip tik tos priežastys yra išdėstytos. Ji nėra nei naujosios, nei senosios kairės veikėja, o tik profesionalė žurnalistė, turinti drąsos atskleisti antrąjį medalio pusę, būtent, tikruosius faktus apie sovietinę-komunistinę vergiją. Savo laiške ji sakosi girdinti priekaištus iš įvairių tautinių grupių, esą amerikiečių laikraščiai palankiai rašo apie komunistus, bet vengia skelbti žinias apie tautines grupes. Toliau E. K. Roosevelt dėsto: "Pirmiausia kairiojo sparno žurnalistai... kviečiami universitetų studentų, verslininkų ir kitų grupių visoje Amerikoje gerai apmokamom paskaitom. Antra jie gauna lėšų iš fondų bei kitų specialių grupių ir tuo būdu susidaro pragyvenimą, nes, kaip žinote, spaudos darbas yra menkai atlyginamas."

"Yra ir trečias veiksnys, — rašo E. K. Roosevelt, — būtent moralinė parama. Pvz. aš turėjau savo skiltį "Newark Star Ledger", Waterburio "American" ir Huntingtono "Park Singal." Visi tie laikraščiai atsisakė mano skilties. Aš nemanau, kad jie būtų tai padarę, jeigu būtų susilaukę skaitytojų vizitų, telefonų ir laišku, liečiančių mano skiltį. Taip pat nemanau, kad jie būtų tai padarę, jeigu redaktoriai būtų susilaukę skaitytojų telefoninių pasiteiravimų tais atvejais, kai skiltis nebūdavo atspausdinta. Siuo metu mano skiltis spausdinama Springfieldo "State Journal". Nerukus, atrodo, ir ten ji bus panaikinta ryšium su ekonominiu sulėtėjimu. Aš nekaltau redaktoriaus, nes žinau, jis man pasakys, kad per septynerius ar aštuonerius metus spausdinimai mano skiltį negavo nė vieno laiško, telefono ar vizito jos reikalu, nors šioje srityje gyvena tiek daug tautinių grupių. Atsakymas — apsimoka būti kairiuoju. Ir tai ne tik finansiniu, bet ir organizuotos paramos atžvilgiu. ... Yra ir dar vienas veiksnys. Skaitytojai, net ir tais atvejais, kai gali, nesudaro progų žurnalistui pasirodyti televizijoje ir retai kviečia paskaitom, jeigu jis yra antikomunistų pusėj. Mano rašiniai pvz. nepasirodė nė viename tautinių grupių laikraštyje, išskyrus nedidelį vokiečių leidinuką Čikagoje. Kai parašau apie lietuvius ir ukrainiečių reikalus, N. Anglijos laikraščiams, kuriems atstovauju ir kurių redaktoriai yra tokio pat politinio nusistatymo kaip ir aš, pastarieji pataria apie tuos dalykus neberašyti, nes niekas jais nesidomi."

Toliau E. K. Roosevelt primena atvejį su vengrais. Esą ju veikėjai prašė parašyti apie JAV vyriausybės pastangas grąžinti šv. Stepono karūną. I jos rašinį ta tema niekas nereagavo — nei vengrai, nei kitos tautybės. Dėlto ji daugiau tokiom temom nerašanti, o pasirenkanti dalykus, kaip maistas, vaistai, moterų problemas ir pan. Pagaliau žurnaliste padaro šią išvadą: "Esu tikra, kad mano atvejis yra būdingas kiekvienam sąžiningam žurnalistui Amerikoje. Tai faktas. Aš tai žinau. Ateis laikas, jūs mano skilties niekur neberasit. Kai tai atsitiks, žinosite kodėl. Aš būsiu išstumta. ... Jūs, kaip bendruomenės veikėjas, turėtumėte žinoti, kaip ir kodėl spauda nerašo apie jūsų veiklą. Laikraštinių grupių dauguma yra sąžiningi žmonės ir antikomunistai, bet raudonieji yra labai organizuoti. Jie padeda ne tik saviems, bet ir visiems kitiems, kurie palinksta ju pusei. Gerieji žmonės sėdi pasvūs ir skatina mus "testi gera darbą". Jie kaltina "kairiuosius" laikraščius, kurie taip pat turi išlaikyti, kai tos rūšies straipsniai nėra spausdinami."

Tai labai atviras žodis, kuris turėtų atidaryti akis ir daugeliui lietuvių. Gėrimės, kad didžiojo spaudos pasirodo straipsnis apie Lietuvą ar lietuivius, bet mažai kas pagalvoja parašyti laisvą redakciją ir parodyti savo susidomėjimą. Net ir tais atvejais, kai kuris nors laikraštis užpuola lietuivius ar paskelbia klaidinę informaciją, mūsšikiai dažniausiai tyli. Tai blogiausia politika tokiais atvejais. Susirinkę būreliais tautiečiai diskutuoja išsiais vakarais, bet kai reikia parašyti laisvą redakciją, tai "nėra laiko". Lietuvos ir išeivijos bylai tai žalingas pasyvumas. Gyvybiniams klausimais mūsų reakcija turi būti greita, gausi, organizuota. Tik tokiu būdu paveiksim ir žurnalistus sau palankia linkme.

KANADOS IVYKIAI

PADIDĖJO BEDARBIŲ SKAIČIUS

Dominijos statistikos biuro duomenimis, bedarbių skaičius Kanadoje balandžio mėnesį padidėjo 9.000. Be darbo tada buvo 6,7% kanadiečių — 659.000. Šiame pranešime nesimato pavasario mėnesiam įprasto bedarbių skaičiaus mažėjimo ir būklės pagerėjimo. Iš tikrųjų kaltinti turbūt reikėtų statistiką, bandžiusią nuslėpti apie 25.000 į profesinius kursus pasisutusių bedarbių. Įsigiję naują specialybę, dabar jie vėl grįžta darbu rinkon. Kadangi tokiu sugrįžėlių gegužės mėnesį bus keičiama tūkstančių, gali būti pasiektas naujas šio mėnesio bedarbių rekordas. Opozicijos vad. R. Stanfieldas reikalauja finansų ministerio E. J. Benson'o atsistatydinimo, cituodamas jo optimistinius pareiškimus nedarbo pašalinimo klausimu, kurie, deja, nėra išsipildę. Nerimą kelia po Naujų Metų padidėjęs kainų kilimas tokiu mastu, kad pragyvenimas kanadiečiams šiemet gali pabrangti net 5%. Kaikuriuos darbo uni-jos, kaip pvz. Hamiltono elektrikai, išsikovojo pasakiškus atlyginimus. Kainų ir atlyginimų neproporcingas augimas vėl graso nauja infliacijos banga. Premjeras P. E. Trudeau yra prisipažinęs, kad nedarbo problema paastrino jo paskelbtą

kova infliacijai. Būtų tikrai liūdina, jeigu jo panaudotos lig-siolinės priemonės, padidinusios bedarbių skaičių, taptų neveiksmingomis ir nesustabdytų infliacijos. Federacinė konservatorių partija šią politinę rink-žėda panaudoti sekancijų rinkimų propagandai, skelbdama naujus ekonominius planus infliacijai ir nedarbui sutramdyti. Liberalai tikisi sustiprinti savo pozicijas naujuoju finansų ministerio E. J. Benson'o biudžetu, kuris bus paskelbtas sekanti mėnesį. Spėjama, jog E. J. Bensonas įves mokesčių reformą.

Premjeras P. E. Trudeau šią savaitę pradėjo vienuolikos dienų viešnagę Sovietų Sąjungoje, kur yra numatyti pokalbiai su sovietų kompartijos ir vyriausybės vadais Maskvoje, išvykos į Kėvą, Leningradą, Taškentą, Samarkandą, Norilską ir Murmanską. Dienraščio "The Toronto Telegram" politinis komentatorius L. Zink pasisakė prieš šią kelionę, nes iš jos Kanada greičiausiai neturės jokios naudos, o Kremlius ją tikriausiai panaudos savo propagandai. Iš kitos pusės, iš sovietų okupuotų kraštų kile kanadiečiai premjerui P. E. Trudeau ir jo palydai yra įteikę daug pagalbų prašymų, daugiausia liečiančių išskirtų sei-

Ši pavasarį baigusieji Toronto Maironio šeštadieninę mokyklą — dešimt skyrių pažymėjimų įteiki-mo iškilmėje

PRANEŠIMAS IS SVEDIJOS

Maskvos kolonijos prie Baltijos

Svedų didžiojoje spaudoje toliau pučia gaivus pavasarinis vėjas, kuris žadina susidomėjimą Baltijos tautų likimu. "GHST" — plačiai skaitomas Goeteborgo prekybos ir laivininkystės laikraštis IV. 15 laidoje išspausdino platų straipsnį apie sovietinio imperializmo kolonijinę politiką Baltijos kraštuose. Straipsnio autorius — mums jau pažįstamas publicistas And-rė Kueng pasinaudoja pačių so-vietų kolonijizmo aptartimi.

Kolonijos — tai kraštai ar sritys, netekę valstybinės ir ūkinės nepriklausomybės, imperialisti-nių valstybių engiami ir išnaudojami. Siekdami užvaldyti kolonijas, imperialistai paprastai jas okupuoją kariškiai, sudaro administraciją iš savo valdininkų, atima pilietines teises iš vietos gyventojų, pasisavina svarbiausias ūkio šakas ir naikina engiamos tautos kultūrą.

Rusų figos lapas

Pasiremdamas šia aptartimi, autorius papunkčiai apžvelgia nūdienę Baltijos kraštų padėtį. Kolonijizmas visų pirma reiškia, kad nėra kolonizuotose kraštuose valstybinės ir ūkinės nepriklausomybės. Tuo tarpu sovietinė konstitucija Baltijos respublikoms pripažįstanti plačią savivaldą ir net teise išstoti iš sąjungos, tačiau visiškai ne-numato, kaip toks išstojimas galėtų virsti tikrove. Betkoks agitavimas už išstojimą yra baudžiamas įstatymu. Kas liečia sovietinių respublikų savivaldą, tai ji net formaliai labiau apribota, negu betkokių federacinių valstybių. Centrinė valdžia Maskvoje sprendžia ne tik užsienio politikos, prekybos ir gynybos reikalus, bet ir švieti-

mo, ūkinio planavimo bei vidaus saugumo. Tikrovėje sovietinės respublikos turi dar mažiau savivaldos. SSSR konstitucijos 15 str. garantuoja kompartijos pirmumą valstybės reikalų tvarkyme. Kadangi augstesniųjų partijos organų nutarimai privalomi žemesniesiems, tai ir formalioji respublikų savivalda virsta iliuzija. Šiukiai apie sovietinį inter-nacionalizmą ir darnią tautų sandraugą centralizuotose sovie-tinės kompartijos sandaroje tėra tik figos lapas didžiariųjų šovinizmui pridenkti.

Centro poskyriai

Sovietinių sąjunginių respublikų kompartijos nėra tautiniai vienetai, bet visasąjunginės rusų kompartijos poskyriai, kurių pagrindinis uždavinys — vie-toje vykdyti iš Maskvos gautuo-sius nurodymus. Savo ruožtu respublikiniai planavimo orga-nai tėra tik teritorinis Maskvos planavimo organų padalinys. Nuolatiniai respublikų skundai rodo, kad centriniai valdžios orga-nai labai mažai paaiso vietinių pageidavimų bei poreikių.

Savo teigimus autorius pa-ilustruoja pavyzdžiais iš dabar-tinio Estijos gyvenimo. Ketvir-toji dalis visos Estijos pramonės gamybos tenka įmonėms, kurios tiesiog priklauso Mask-voje esančioms bendrasąjungi-nėms ministerijoms. Jų tvarky-mė respublikinė valdžia neturi jokio balso. Estijos kompartijos I sekretorius neseniai nusiskun-dė, kad jis net nepaiformuoja-jus laiku, sprendžiant minėtu-jų įmonių reikalus. Estų ekon-o-mistai ir imonių vedėjai reiskia nepasitenkinimą, kad jie neturi teisės savo iniciatyvą įvesti iš

kitų kraštų reikalingu mašinų ir kitokių pramoninių prekių. Lygiai tik Maskva sprendžia, kiek, ko ir kokiomis sąlygomis reikia iš Estijos eksportuoti.

Turėdamas prieš akis svedų skaitytojus, kurie dėl savo jau-no amžiaus nežino, kaip buvo įvykdyta Baltijos kraštų okupa-cija, pasinaudojant Europoje vykusiu karu ir tuometiniu Hit-lerio palankumu sovietams, au-torius plačiai išsiviečia prie-vartinį šių kraštų įjungimą Sov. Sąjungon ir slaptosios sovietų policijos siuntimą pirmiaisiais okupacijos metais. Okupacinė kariuomenė, imperialistinės valstybės valdininkai, vietos gy-ventojų pilietinių teisių suvaržy-mas — tai vis kolonijinės poli-tikos požymiai.

Gamyba ne sau

Pastaraisiais metais daug kal-bama apie neišsivysčiusių pa-saulio kraštų ūkinį išnaudojimą. Šiuo atžvilgiu mūsų dėmesį at-kreipia Maskvos ūkinė kontrolė Baltijos kraštuose. Sovietinė propaganda mėgsta nuolat pa-brėžti pramoninės gamybos au-gimo tempus. Bet gaminti yra vienas dalykas, o vartoti — ki-tas. Geras pavyzdys — Estijos elektros energijos gamyba. Ofi-cialūs sovietų šaltiniai skelbia, kad šandien Estijoje pagamina-ma 40 kartų daugiau elektros energijos, skaičiuojant vienam respublikos gyventojui, n e g u paskutiniaisiais nepriklausomo-jų gyvenimo metais (1940). Per paskutinį dešimtmetį visame pa-saulyje elektros gamyba padide-jė vos 5 kartus, kai Estijoje per tą patį laikotarpį — net 22 kar-tus. Bet gamybinių jėgų išaugi-mas krašte nedaug naudos at-neša, kai net ¾ Estijoje pa-gamintos elektros energijos ati-tenka Leningradui. Pskovui ir kitiems Rusijos miestams.

Pagaliau paskutinis kolonijiz-mo aptarties punktą liečia en-giamųjų tautų kultūros slopinimą. Tai ypač buvo ryšku Stali-no laikais. 1952 m. Estijoje bu-vo išleisti iš viso tik 3 originalūs grožinės literatūros veikalai. Šiuo metu ne tik Estijoje, bet ir kituose Baltijos kraštuose vyk-tas labai idomus kultūrinės kū-rybos procesas, tačiau tik sovie-tinės cenzūros rėmuose.

Laikas praregėti

Išvadoje tenka iškelti, kad so-vietų vykdomoji politika Balti-jos kraštuose yra kolonijinė ir imperialistinė ta prasme, kaip jie suprantą patys sovietai. Svedų viešosios nuomonės sudari-nėtojai šiuo metu yra labai grei-ti smerkti kolonijizmo ir impe-rializmo reiškinius vadinamoje trečiojo pasaulio dalyje. Ar ne-būtų pats laikas paskubėti ir pa-matyti, kad mūsų baltietiškieji kaimynai tyliai kenčia imperia-listinės didgalybės priespaudą? Taip kelia klausimą straipsnio autorius ir primena, kad jau 1968 m. Pekingo oficiozas kri-tikavo sovietinį imperializmą Baltijos kraštuose. Laikas pa-sekti kiniečių pavyzdžiu ir pa-reikalausti apsisprendimo teisės taip pat ir Baltijos kraštais!

A. Lembergas

DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Pasaulio įvykiai

NETIKETA POLITINĖ KRIZĖ SUKRETE SUEZO KANALO ATIDARYMO siekiantį Egiptą. Gegužės 2 d., JAV valstybės sekretoriaus W. P. Rogers vizito išvakarėse, prez. A. Sadatas atleido iš pareigų vice-prezidentą A. Sabry. Praėjusią savaitę staiga buvo paskelbtas še-sių ministerių atsistatydinimas ir Arabų Socialistų Sąjungos, vie-nintelės politinės partijos Egipte, trijų vadų pasitraukimas. Per radiją ir televiziją tartu žodžiu prez. A. Sadatas pranešė egiptie-ciams, kad šie asmenys iš tikrųjų buvo pašalinti iš valdžios ir ap-kaltinti sąmokslu rengimu. Kariuomenė jų pačių namuose laiko izoliavusi buvusį krašto apsaugos ministrį ir kariuomenės vadą gen. ltn. Mohammed Fawzi, vidaus reikalų ministrį Sharawi Gu-mah bei kitus žemesnio rango pašalintus pareigūnus. Prez. A. Sadatas sakėsi negalesiąs pa-kęsti betkokio vienybės skaldy-mo. Nesutarimo priežastys gali liesti pokalbius su Izraeliu dėl Suezio kanalo atidarymo ar gal-būt Egipto, Libijos ir Sirijos fe-deraciją, prieš kurią buvo nu-sistatęs pašalintasis viceprez. A. Sabry. Kairo gatvės užplūdė egiptiečiai reikė viešą pritari-mą prez. A. Sadato politikai ir netgi reikalavo pašalintuosius ministerius nubauti mirtimi.

Naujuoju krašto apsaugos mi-nisteriu ir kariuomenės vadu prez. A. Sadatas paskyrė ge-ne-ralinio štabo viršininką gen. M. A. Sadeką, vidaus reikalų mi-nisteriu — Aleksandrijos guber-natorių M. Salemą. Pertvarky-tame ministeriu kabinete pre-mjeru buvo paliktas M. Fawzi, užsienio reikalų ministeriu — M. Riadas. Šių dviejų politikų pasilikimas įtaigoja, kad ir to-liau bus siekiama taikos su Izra-eliu, nors jos galimybės yra la-bai ribotos. Paties prez. A. Sa-dato teigimu, taikos viltis ten-ka matuoti tik 1%.

ZYDŲ TEISMAS

Leningrade vėl buvo pradėta devynių žydų byla ryšium su 1970 m. birželio 15 d. planuo-tu, bet neįvykdytu sumanymu pagrobti lėktuvą ir pabėgti į Švediją. Bylą teko sustabdyti, kai kilo smarki reakcija dėl pir-mosios žydų grupės nuteisimo, ypač dėl mirties bausmės pa-skrymo jos dviem vadams. Mir-ties bausmė vėliau buvo pakeis-ta 15 metų kalėjimu. Dabarti-niame teisme liudininkais buvo pristatyti minėti du pirmosios grupės asmenys — Mark Dym-sic ir Eduard Kuznecov. TASSO pranešimu, kaltais jau prisipa-žino trys teisiamieji — Michail Korenblit, Viktor Stibans ir Hillel Butman. Nors teismas yra viešas, lig šiol vakariečiai korespondentai Maskvoje nega-vo leidimo vykti į Leningradą. Spėjama, jog trečioji žydų byla vis dėl to paties nepagrobto lėktuvo mas Rygoje. Britanijos Londone grupė žydų studentų demonstracijos prieš Sovietų Są-jungos ambasados reikalavo vi-zų į Leningradą ir Rygą, norė-dami dalyvauti abiejuose savo tautiečių teismuose. Šios de-monstracijos baigėsi žydų stu-dentų muštynėmis su ambasa-dos tarnautojais.

TITO PROBLEMOS

Darbininkų tarnybų kongre-se Sarajeve Jugoslavijos prez. Tito aštriai kritikavo dabarti-nius nesutarimus tarp šio krašto serbų, kroatų, makedoniečių, slovenų, bosniečių, hercogovi-niečių ir montenegrų. Ruošda-masis švesti 79 metų amžiaus sukaktį, prez. Tito yra susirū-pinęs Jugoslavijos ateitimi. Nu-matoma konstitucijos pataisa įves kolektyvinį prezidento pos-tą su visų šešių respublikų at-stovais. Prez. Tito tikėjosi, kad reforma taps respublikų jung-timi po jo mirties, tačiau iš tik-rųjų jau dabar prasideda grum-tynės tarp įvairių tautybių dėl lemiamo balso. Daugiausia ne-sutarimo yra tarp kroatų ir ser-bų. Konstitucijos pataisose kro-atai mato viltį atsikratyti domi-nuojančios serbų įtakos, o pas-tarieji nuogąstauja, kad Kroa-tija sustabdyt ekonominę para-mą Serbijai. Abipusė neapykan-ta yra persimetusi net į užsienį. Stockholme pvz. kroatai nušovė Jugoslavijos ambasadorių V. Rolovica, artimą prez. Tito bi-čiulį, o V. Berlyne serbų bom-ba sužeidė kroatų nacionalistų vadą dr. B. Jelićą.

MILIJONAI PABEGELIŲ

Pakistan prez. A. Khanui pa-vyko numalšinti kovo 26 d. Ry-tų Pakistane prasidėjusį sukilimą, užgniaužti Bengalijs res-publika pasiskelbusio R. Pakis-tano nepriklausomybę. Aukų skaičius ir šandien tegera ne-žinomas. Gegužės 6-11 d.d. še-šiem užsieniečiams laikraštini-kam buvo leista lankytis R. Pakis-tano sostinėje Dacca. Jų pra-nešimu, V. Pakistano kariuo-menė Dacca universitete sausū-dė 15 dėstytojų ir apie 200 stu-dentų, sugėdino ištisus miesto kvartalus. Po to prasidėjusiose abipusėse skerdynėse R. Pakis-tane žuvusiųjų skaičius gali pra-siekti milijoną. Terorą liudija net du milijonai Indijon pabė-gusių R. Pakistano bengaliečių. Indija buvo priversta šauktis Jungtinių Tautų pabėgėlių glo-bos komiteto pagalbos.

DARBIEČIŲ PERGALE

Britanijos vietinių tarybų rin-kimuose balsuotojai atsuko nu-gara kraštą valdantiems pre-mjer E. Heath konservatori-ams. Vien tik 300 rinkiminių apylinkių paskelbtais duomeni-mis, darbiečiai savo atstovų skaičių padidino daugiau kaip 2.000, o konservatoriai prarado 1.800. Net ir pačiame Londo-ne, kuris yra laikomas konser-vatorių tvirtove, pergalės jie te-susilaukė vos 32 rinkiminėse apylinkėse. Įtakos triukšnin-čiai darbiečių pergalėi, matyt, turėjo 800.000 bedarbių, kylan-čios gaminių kainos ir mokes-čiai. Kaip tik šiuo metu pre-mjeras E. Heath jau yra pradė-jęs galutines derybas dėl Brita-nijos įstojimo į Europos Bend-rąją Rinką. Šis žingsnis atida-rytų V. Europą Britanijos pra-monės gaminiams, bet pakeitų importuojamų žemės ūkio gami-nių kainas. Premjeras E. Heath iki sekancijų rinkimų turi be-veik ketverių metų. Per tą laiką rinkėjai gali pakeisti savo nuomonę.

NUTEISĖ PAKARTI

Teismas Karachi mieste mir-ties bausmę paskyrė pakistanie-čiui F. M. Abdullahi, kuris per-nai rudenį bandė nužudyti ofi-cialaus vizito į Pakistaną atvy-kusį Lenkijos prez. M. Spy-chalskį. Karachi aerodrome jis norėjo suvažinėti svečią, bet po sunkvežimio ratais žuvo tik prez. M. Spychalskį lydėjęs Z. Wolniakas ir trys pakistanie-čiai. Atentato priežastis ir šian-dien tebėra neišryškinta.

TAISO ISTORIJA

Sovietų enciklopedijos naujo-ji laida visada susilaukia didelio dėmesio užsienyje, nes jos pra-leidimai ir pataisos atskleidžia paskutinę kompartijos liniją. Neseniai išėjusiame IV tome dėl nepasiruošimo II D. karui kaltinamas Stalinas, krašto ap-saugos komisaras S. Timošenko ir generalinio štabo viršininkas maršalas G. Zukovas. Ryšium su II D. karo įvykiais minimas 1957 m. Kremliaus vadų nema-lonėn patekęs V. Molotovas, bet nė žodžių neužsimenama apie anuometinę N. Chruščiovo veik-lą. Enciklopedijon yra įtrauktas poetas I. Buninas, Nobelio pre-mijos laureatas, nors jis buvo pasmerkęs revoliuciją ir išvy-kęs Prancūzijon. Tuo tarpu Stali-no sulikviduoto N. Bucharino, vieno pirmųjų kompartijos va-dų, ir dabar nėra enciklopedi-joje.

ETNOS UGNIKALNIS

Beveik 20 milijonų tonų la-vos kalnų slaitais pasisuntę stai-ga vėl atgijęs Etnos ugnikalnis Sicilijoje. Lavos jūra pamažu artėjo prie Sant'alfio ir For-nazzo miestelių. Ugnikalnių spe-cialistas prof. H. Tagieff Pary-žiuje siūlo bombarduoti Etnos kraterį ir lavą nukreipti į ne-apgyvendintą Ox slėnį. Ugni-kalnio atgijimas turi ir teigiama-pusę — Catania miestas jau su-silaukė apie 100.000 turistų.

Tėviškės Zibūriai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Zibūriai"
Redaguojas: k. dr. P. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimams ruošiamas numeris priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Zibūriai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

VAKARIETIŠKOJI LINKMĖ VILNIUJE

AL. GIMANTAS

Iš sovietiniamos Lietuvos spaudos puslapių sekant sostinės muzikinį gyvenimą, galima turti, kad jis yra labai gyvas ir įvairus: koncertai, recitalai, kamerinė ir simfoninė muzika, opera. Programos atliekamos ne tik vietinėmis įėjomis, bet ir iš užsienio atvykusių menininkų. Ir vakarų pajėgūs solistai, instrumentalistai, dirigentai ne taip jau reti svečiai Vilniuje. Muzikiname gyvenime, programose netaip lengva "visąžinančiai ir visagalingai" akiai rodyti savąjį budrumą. Gal todėl čia galima įžvelgti bent kiek daugiau laisvės bei rodomos iniciatyvos.

Vieno gerai padėti žinančio stebėtojo nuomone, Vilniuje turima amerikiečių muzikos biblioteka tiesiog juokina savo turiniu ir nepilnumu. Čia, žinoma, ne vilniečių muzikologų kaltė. Iš dalies čia kaltos tenykštės sąlygos ir kaikiuri mūsikių abejingumas — kaipda mūsikių visiškai nereaguoją į prašymus (laikais ar per asmeninį ryšį) gaidi, muzikinių įrašų plokštelėse ir juostose. Tokioje paslaugose vargiai būtų galima įžūrėti režimo stiprinimą. Priešingai, juk tai būtų vakarietiškoji muzikinė tradicija, kultūrinis aparaiškų skleidimas.

Stai keleto simfoninių koncertų Vilniuje programų metmenys. Atlikėjas — valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras. Dirigentai keičiasi. Rugsėjo 30 d. koncertą dirigavo J. Domarkas, solistas — prof. L. Koganas (smuikas). Programoje vien vakarietiškieji kūriniai: A. Vivaldžio koncertas smuikui G-moll, L. van Beethoveno koncertas smuikui D-dur, I. Stravinskio "Sventasis pavasaris".

Spalio 29 d. koncertą dirigavo prof. B. Dvarionas. Atlikta P. Čaikovskio "Romeo ir Džuljeta", A. Chačaturiano koncertas smuikui (solistas V. Klimovas) ir J. Brahmsas — ketvirtoji simfonija.

Lapkričio 28 d. — svečias dirigentas iš Prancūzijos Ž. K. Kazadezius. Atrodo, jo parinkta ir programa: Z. Oríkas — uvertiūra, A. Baro — koncertinė simfonija triūbai ir orkestrui, P. Kapdevilis — uvertiūra "Ap-gautas pedantas", A. Žolivé — simfonija nr. 3.

Gruodžio 9 d. koncertą vėl dirigavo J. Domarkas, dalyvaujant pianistei iš Vokietijos A. Šmidt. Šį kartą programoje: R. Ščedrinio "Karmen siuita", L. van Beethoveno koncertas fortepijonui nr. 5 ir B. Bartoko "Už-burtas mandarinas".

Gruodžio 19 d. koncerto dirigentas — iš tolimosios Australijos Sir B. Hainzas. Kūriniai — Skaltorpo "Saulėtoji muzika", B. Bartoko koncertas smuikui nr. 2 (solistas O. Kaganas), P. Čaikovskio ketvirtoji simfonija (kitataučiai pavadėtas taip sulietuvintos, kad negalima atsekti originalinės formos).

Gal didesnis išvadų iš tų penkių koncertų nereikėtų daryti. Akysna begri krinta programų išbalansavimas ar net ir persvara vakarietiško link. Už Čaikovskio ir Chačaturiano grojimą tik jau negalima kaltinti rusifikacija ar sovietizacija. Tie du kompozitoriai juk grojami viso pasaulio koncertų salėse. Toli-mesnis vilniškoji repertuaro praturtinimas iš dalies priklauso ir nuo mūsų pastangų iš čia.

Ata brangiam tėveliui**Jonui Rukšai**

Lietuvoje mirus, mielą bičiulį sūnų BALĮ RUKŠĄ

nuosirdžiai užjaučia —

J. Jonikas

B. Mackevičius

R. B. Karaliai

K. Pakalniškis

P. Kozulis

A. J. Visockiai

Tėveliui Lietuvoje mirus, mielam draugui**Stasiui Rukšai**

ir jo šeimai reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą —

H. E. Stepaičiai

E. G. Kuchalskiai

S. E. Kekštai

Klemui Baliūnui

mirus, jo žmonai ELZBIETAI BALIŪNIENEI ir jos keturiom dukrom gilią užuojautą reiškia visų Oakvillės lietuvių vardu —

KLB Oakvillės apylinkės valdyba

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 0 X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Okupacija Lietuvai esanti naudinga

Prieš 3-4 metus "Novosti" Publishing House, Moscow, išleido "USSR — Lithuania" knygę, kuri yra skiriamą turistams. Knygelė pateiktas kešeni-formato, smulkaus šrifto 51 psl. su 80 psl. vaizdų. Ji bando supažindinti su okupuotos Lietuvos žmonių socialine ir ekonomine, kaip jie rašo, "pažanga", o taip pat krašto geografią bei istoriją nuo seniausių laikų iki šiandien. (Tokių knygelių yra išleista apie visas sovietines "respublikas").

Idomu, kad knygelė neturi įprastos sovietinės knygų ir kitų spaudinių metrikacijos: kada ir kiek išspausdinta, kas pasirašė spausdintį, redagavo ir t.t. Yra ir kita "naujovė", bet tik sovietų skaitytojams: kai rašoma apie įvykius prieš Kristaus gimimą (A. D.), kai minimi bažnyčių vardai (pvz. Sv. Onos ar Sv. Petro), nerandama, kaip įprasta sovietuose, "prieš mūsų erą" ar "po mūsų eros". Onos, Petro ar Jono bažnyčios, bet laikosi Vakarų papročius ir istorinės tiesos: Sv. Onos, Sv. Petro bažnyčia, prieš Kristaus gimimą (A. D.) ir t.t. Vadinasi, vakarietišką skiriamą knygėlę, tai ir jų papročiai "pagerbti".

Kai prie keltų metų Vilniuje buvo atidaryta "Novosti" agentūra, plačiai buvo paskleista žinia, esą šios agentūros skyrius Vilniuje steigiamas tam, kad atitaisyti skleidžiamą melą apie Lietuvą ir pan.

Tad idomu, kokią gi "tiesą" "Novosti" agentūra minimoje knygelėje skleidžia angliškai kalbantiems turistams ir šiaip įsiekiantiems žinią iš Lietuvos istorijos, geografijos ar dabartinio Lietuvos žmonių socialinio, ekonominio "progreso"?

Prie gintaro krantų "USSR — Lithuania" knygelės turinį "prie gintaro krantų" rašoma, kad Lietuva yra didesnė už Belgiją, Daniją, Šveicariją ir Olandiją. Lietuvos pajūrio grožis esąs daugelio poetų apipintais dainomis ir legendomis. Užsimenama ir apie Jūratės ir Kastyčio legendą. Jūratė su Kasty-

čiu gyvenę gintariniuose rūmuose jūros dugne. Jie nebuvo laimingi, nes gintaro pilis sugriuvusi ir dabar jūra išmetanti gintaro gabalus, kuris yra renkamas ir panaudojamas įvairiems dirbiniams.

Lietuvos pajūrio smėlis nepaprastai švarus; puikūs palūdimiai, kopos, tamsūs pušų miškai, ramūs žvejų kaimai, saulė ir vanduo. Tai idealiausia vasaros jimo vieta, Lietuvos "Sahara". Klaipėda — žvejų miestas, iš kur žvejai net S. Amerikos krantus pasiekia.

Aprašomas Lietuvos žemės paviršius. Upės, ežerai, kalnai vadinami lietuviškais vardais, bet Nėmanas — "Neman". Visur kartojamas "Neman", tik vietoje vietos pavadinimo, kad Lietuva dar yra vadinama "Nemuno kraštu" (The Land of Nėmanas). Lietuvoje esą 816 upių 17,1 tūkstančių mylių ilgio. Upės ir ežerai pasižymi žuvinumu. "Neman", atseit, Nėmanas yra Lietuvos upių tėvas, teikiąs poetams įkvėpimo. Savo ilgumu jis yra 14-toji Europos upė (586 mylių). Miškai dabar užima 22% Lietuvos teritorijos plotą. Minimas 2.000 metų senumo Stelmuzės eglės (spruce) 158 metų augšči. Dabar Lietuvos miškuose esą 6.000 stūrnų, seniau buvę ir meškų. Lietuva nepasižymi žemės mineralais.

Lietuva senovėje

Rašoma, kad iš 3.000.000 Lietuvos gyventojų 80% yra lietuviai, kiti rusai, gudai, lenkai, žydai, latviai, totoriai, čigonai. Taip pat esą azerbaidžanų, armenų ir kt.

Lietuviai esą priklauso baltų grupei. Jų kalba išsivysčiusi senas kalbines formas, paveldėtas iš protėvių šnekamosios kalbos. Dar ir dabar, net ir studentai, kalba įvairiomis senosios formos tarmėmis.

Lietuviai gyvena miestuose, kaimuose ir kaimeliuose. Kaimuose namai dviejopi: rasti su rusų tipo krosninėmis rytinėje respublikos dalyje, o vakarinėje — namai iš kelių kambarių

su ugnia vietoje kiekvieno kambario viduryje. Dabar esą statomi namai miesto tipo visame krašte.

Iki 19 š. pabaigos lietuviai kaimiečiai vilkėję namų darbo drabužius, austus iš vilnų ir linų. Moterys nešiojusios būdingus lietuviams tautinius drabužius, vyrai — lininius marškinius, lininį švarką, margas dryžuotas kelnės ir juostas. Mūsų laikais taut. drabužiai dėvimi tik šventadieniais, ypač kaimuose.

Dabartinė Lietuvos teritorija buvo pradėta apgyvendinti prie 13000 metų. Žmonės gyvenę primityviomis bendruomenėmis ar padermėmis, mitę miško uogomis ir kitais augalais, žuvažė ir medžioje. Jau romėnų istorikas Tacitas pirmojo šimtmečio pradžioje prieš Kristų (AD) rašė, kad baltai yra darbštūs žemdirbiai, moką rinkti medų ir išdirbtį gintarą. Senasis pasaulius žinoję žemdirbių, augstiečių, jotvingių, prūsų ir letgalų gentis. Lietuva V. Europoje minima 1009 m., o rusų kronikose 1040 m. Apie 12 š. buvusi primityvi liet. bendruomenė, pradedanti skirstytis į feodalinę bendruomenę. 1236-40 m. kunigaikštis Mindaugas sujungęs kunigaikštystes, priėmęs krikščionybę, tapęs pirmuoju Lietuvos karaliumi. Su Mindaugo vardu prasidedanti Lietuvos valstybės istorija. Du šimtmečius jauna Lietuvos valstybė kovojusi su vokiečių krikščioniais. Įvairūs germanų ordina, pasinaudodami Lietuvos feodalų tarpusavio kova, puldinėdavo ir plėšdavo Lietuvos kraštą. Toliau rašoma: "Maža lietuvių valstybė kovoj su kryžiuočiais vis labiau įsiekėjo pagalbos pas kaimynus: tai sąjungos su rusų kunigaikščiais, tai su lenkų karaliais." Tikrovomėgi rusų kunigaikščiai, kovodami su totoriais ir kitais kaimynais, įsiekdavo globos pas Lietuvos kunigaikščius. Nuo Mindaugo — Gedimino laikų apie 400 — 500 metų Lietuvos kunigaikštiai iki Juodųjų jūrų buvo išplėtę Lietuvos ribas ir valdė didžiulius Rusijos-Ukrainos plotus. (Bus daugiau)

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVENAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Veikė jaunimą

Tokie kelių liaudininkų pasakojimai bei puolimai darė labai didelės įtakos jaunesnios amžiaus Antazavės ir apylinkių ūkininkams, kurie su dideliu nepasitikėjimu ėmė žiūrėti į LAF ir čia susibūrusius LF židinėlius. Savąjį jų kalbos veikė ir jaunuosius, daugiausia atėjusius kaip tik rezistenciniam darbui į LF. Tekdavo daug jiems aiškinti, kol tas kalbų nuosėdas galėdavo pašalinti. Antra, skubiai atremti kaikiurius puolimus mums buvo gana sunku, nes Kauną pasiekdavome tik kartą per mėnesį: mes neturėjome savo rankose tų susisiekimo priemonių, kurias dažnai valdė liaudininkų žmonės ir galėjo tuos sunkvežimius pajungti savo kelionėms, t.y. pasiūti savo žmogų. Antra, jie pradėjo leisti "Nepriklausomą Lietuvą", kuri paskleidavo ir iškreipė žinią apie laikinąją vyriausybę bei kitus asmenis. "Nepriklausomos Lietuvos" ir Antazavės atsiuždavo apie 50 egz. Pradžioje ji turėjo labai didelės įtakos. LF tuo metu neturėjo dar slaptos spaudos, tik vieną kitą rotatorinį lapelį bei TT (Tautos Tarybos) atsisaukimą, kuriuo gynybą nuo primestam kaltinimui, kad katalikai sabotuoja bendrą kovą, nesideda į bendrą rezistenciją.

"Laisvės Kovotojas" Piktakas buvo ir Lietuvos Laisvės Kovotojų jaunasis sparnas, kuris telkė buvusius jaunlietuvių ir kitus nepalankius katalikams jaunuolius. Jie irgi puldavo laikinąją vyriausybę dažnai tais pat priekaištais, kaip ir liaudininkai, o jų pasirodė "Laisvės Kovotojas" buvo čia gana įtakingas, kartais įtakingesnis už liaudininkų "Nepriklausomą Lietuvą", kurios Antazavės apylinkėse buvo 2-3 kartus daugiau paskleidžiama nei "Laisvės Kovotojo".

Laisvės Armija Lietuvos Laisvės Armija pradėjo čia susirasti vyrų jau nuo 1942 m. Vėlykų, nes tiek į Antazavę, tiek į Dusetas, Antalieptę, Degučius ir Zarasus bei Imbradą atvyko iš Vilniaus jos narių. Ji būrėsi čia grynai kariniais pagrindais ir jau 1942 m. rudenį surinko gražų būrelį jaunų vyrų, dažniausiai iš buv. LF žmonių. Tie vyrai jau turėjo ginklų, bet netarnavę kariuomenėje. Todėl jie buvo pradėti apmokyti miško bei partizaninių kautynių, žaidimų tvarymo ir pan. Su Armijos pradinio organizatoriumi bei jos vadu SENIU (Kazimieras Veverskis, žuvęs Lietuvoje) buvome geri

pažįstami ir gal net draugai. Teko dalyvauti ir jo pradinio būrelio pasitarimuose Vilniuje. Jau tada tarėmės, kad neviliosime vieni kiti slaptyti karinių junginių narių. Taip pat pabrėžtinai prašiau neieškoti nosies į Antazavės-Imbrado-Zarasus-Smalvų, taip pat Obelių, Juodupės apylinkes, kad nesudarytų nereikalingos trinties, kuri gali būti labai nenaudinga ir net pavojinga ginklų reikalams. Deja, praktiškai sunku buvo visa tai išvengti. Į Lietuvos Laisvės Armiją įsijungė vienas kitas iš šių apylinkių kiles ir Vilniuje ar Kaune gyvenęs jaunuolis, grįžęs į tėvius ir pradėjęs kurti savo draugų tarpe židinėlį. Taip ir susidarė čia visai nelaukiami ir Seniui nežinant jo Armijos būreliai.

Patraukli priesaika

Tie vyrai buvo tikrai veržlūs, jauni užsidegėliai. Gana santūrus LF turėjo jiems užleisti vietą. Antra, Lietuvos Laisvės Armijos priesaika buvo labai iškilminga, patraukli, vietomis dar daugiau pakilninta: Ji būdavo atliekama vėlai naktį prie savanorio, žuvusio kautynėse su bolševikais ar lenkais, prie žuvusio partizano kapo, kartais papildoma dar prie savo tėvo kapo, uždedant gėles ir prie žvakių šviest. Visa tai tuos jaunuolius suiršdavo ir patraukdavo daugiau nei LF, kuris priesaikų veik neturėjo: nekartojo priesaikos, jei buvo karys (karininkas ar kareivis), šaulys, LAF buvęs narys ir t.t. Tik mes vietoje, jau patiemis vyrams pageidaujant, buvome prisiekdine ginklų vežimui pasiryžusius vyrus, o vėliau ir kelias ryšininkes mergaites. Jie visi padėjo gėlių vainikėlių ar paprastą puokštę ant kritusių kapo ir ištare: "Gerasis Dieve, mūsų laisvės darbą globok ir už-čiaupk mūsų lūpas nelaimės metu". Kažkodėl mes daugiau pasitikėdavome tų vyrų ir merginų sąmoningumą, manydami, kad patys įsijungimas, tas tylus noras jau yra priesaika, nes tikinčiam tėvynės meilė yra dorybė, išplaukianti iš Dievo įsakymų, todėl nereikalinga nė atskiros priesaikos, o jei žmogus netiki, tai jam ir priesaika teltieka pasifidėjimu. Taip priesaiką supratę, jos nereikialavome ir, reikią pasakyti, išdavių nebuvo.

Visi armijon

1942 m. rudenį LF Antazavės ir Imbrado apylinkėse neteko viso jaunimo — paliko tik keli vyrai, kurių trys buvo dirbę su tuo jaunimu, tiek jiems ginklų, todėl LF pasitarime buvo sutarta ir tuos vyrus atiduoti Armijai, lai ir toliau juos

apmoko karinių dalykų. LF tada teliko vos 4, taip pat 7 vyrai užslėpti ginklų tiekimo tarnyboje. Dar daugiau Armijai buvo perduota Dusetų ir Antalieptės, Obelių apylinkėse, kur LF teliko vos po 2-3 vyrus, kurie turėjo stebėti, daugiau politinė linkme veikti, o atėjus sprendžiamam metui prisijungti prie karinių Armijos dalinių arba per vadovybę susigrąžinti LF kaip kėstutėnų ir veikti LF dalinių vardu. Žodžiu, tada buvo sprendimas šiom apylinkėms dvilypis, nes su Lietuvos Laisvės Armija LF karinis skyrius nematė reikalo varžytis ir nesivaržė.

Lietuvių Nacionalistų Partija iš seno turėjo šiam krašte kelis, tie ir išliko, bet naujų neprikalbinio. Kaikas skaičiavo tada šiu kelių valsčių apylinkėse tik 6 nacionalistus, nors kitų teigimu ir jie buvę Lietuvos Laisvės Kovotojų žmonės.

Komunistinis raugas

1941 m. vasarą šiose apylinkėse sujudo ir visoks likęs komunistinis raugas. Smeižtų banga prieš laikinąją vyriausybę buvo fabrikuojama Avilių ir Vėdarų apylinkėse, paprastai sustirinant valstiečių liaudininkų skelbiamas "žinias". Taip pat buvo imtasi ir tam tikro teisinio kelio, t.y. pradėta rašyti skundai vokiečiams prieš buvusius partizanus, kad vokiečiai iš-tirtu kodėl buvo sušaudyti šeimos ar giminės nariai. Bet čia kaikas ir susikompromitavo, nes skundėsi, kad partizanai sušaudė jų sūnų, o tas nelaukta prašė per Maskvos radiją... Kas rašė tuos skundus vokiečiai Panevėžio komisariui ar net į Rygą Lohsei, liko neaišku. Vieni įtarinėjo Dusetų gydytojo Svėdo žmoną, kiti — pasilėpusį Dusetų žydą (Altmano sūnų) ar ten gyvenusią kažkokią suvėją. Kaikada tie siūlai vedė ir į Daugpilį. (Bus daugiau)

GESNAKAS**geras vaistas**

Gesnakas (garlic) yra natūralus kraujotakos vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevalingų, nuo pavirto bakterijų bei les susiaukimo. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi savybę reikalingos gesnako atlyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitą gesnako milijonai žmonių vartojo gesnako kaip vaistą, tikėdami jo gydymoje bei stiprinamojo gėlio. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šitandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogos turėsite. Šios gesnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

ONTARIO

PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information**Iždo ir ekonomijos departamentas 1971 BIUDŽETAS**

1971 m. biudžetas rodo Ontario vyriausybės rūpestingą peržiūrėjimą bei pertvarkymą visų planų ir jų poveikio šios provincijos gyventojams. Pateiktasis biudžetas parlamentui yra tų planų bei programų atspindys, rodas biudžetinį Ontario apdairumą. Jis siekia keturių pagrindinių tikslų:

- atstatyti Ontario provincijos ekonominę gerovę bei pilną įdarbinimą, skatinant privatinės srities veiklą;
- išlaikyti tvirtą viešųjų išlaidų kontrolę, kad nebūtų keliami mokesčiai ir neatsirastų infliacinis spaudimas;
- užtikrinti kitus vyriausybės politikos siekius, būtent, didesnę kandičių dalyvavimą ekonominiame mūsų gyvenime, aplinkos apsaugą bei globą, augstą gyvenimo lygį visiems piliečiams.

Šio biudžeto mokesčių ir išlaidų politika ir tuos siekius labiausiai atsižvelgia.

Pagrindiniai biudžeto bruožai**MOKESČIŲ PAKEITIMAI**

NERA JOKIŲ NAUJŲ MOKESČIŲ, O ESAMIEJI TAIPGI NEDIDINAMI.

Biudžetinė Ontario politika 1971

Ontario vyriausybė nusprendė eiti keliu, skatinančiu ekonomiją pirmiausia sumažinant mokesčius, bet kartu prilaikant išlaidų didėjimą ilgalaikio finansinio pajėgumo ribose. Tuo būdu vyriausybė planuoja padidinti privačią ekonominę veiklą bei investavimą, išplėsti įdarbinimą, nesukeliant infliacinio pavojaus.

Slaugos namai kaip sveikatos draudos laimėjimas

Nuo 1972 m. balandžio 1 d. Ontario išplės sveikatos draudą ir apims slaugos namus (senelių prieglaudas) ir naminę slaugą. Nauda bus ši:

- sunki finansinė našta bus nuimta nuo paskirų šeimų ir perkelta ant visų gyventojų kaip kolektyvo;
- bus sumažintas pareikalavimas lo-vų liginėse;
- daugelis ligonių galės gauti gydymą savo namuose, savo bendruomenėje.

Penkių nuosimėčių nuolaida**investavimo atveju**

Provincijos bendrovių pajamų mokesčius įvedama svarbi paskata padidinti investicijoms versluose ir pagausinti darbus Ontario provincijoje. Si paskata yra 5% mokesstinė nuolaida (tax credit), taikoma investicijoms į mašinirąją, įrenginius, kurie bus pirkti po vidurnakčio 1971 m. balandžio 26 d., atgabenti į savo vietą ir pradėti naudoti iki 1973 m. kovo 31 d.

Sumažinami paveldėjimo mokesčiai

• Neapmokestinamos sumos našlėms ir našliams bus padidintos iš \$125,000 iki \$250,000;

• 15% pridėtinis mokestis (surtax) bus panaikintas artimiesiems paveldėtojams, įskaitant vaikus ir vaikaitius;

• privilegijuotiems paveldėtojams nereikės mokėti mokesčių už nuosavybę iki \$100,000, vietoje lig-siolinės sumos \$50,000;

• neapmokestinamos metinės pastovios rentos bus padidintos iš \$1200 iki \$10,000.

Suviendinamos alaus kainos

Siekiant suvienodinti alaus kainas šiaurinėje ir pietinėje Ontario dalyje, šiaurinės dalies alaus kainos sumažinamos 11 centų didžiąja dēžė, o pietinės — padidinamos 15 centų. Tuo būdu kaina už 24 alaus bonkas mūsų visoje Ontario provincijoje bus vienoda — \$4.65. Tai žemiausia kaina Kanadoje (įsigaliojo 1971 m. gegužės 1 d.).

Panaikinti žvejybos leidimai**gyventojams**

Iki šiol Ontario gyventojai turėjo įsigyti meškeriojimo leidimus už \$3,00 metinio mokesčio, kad turėtų teisę žvejoti šioje provincijoje. Nuo 1971 m. sausio 1 d., žvejybos leidimai panaikinti, ir tie gyventojai, kurie jau įsigijo 1971 m. leidimą, gali gauti įmokėtus pinigus atgal. Jie turi pasiūti savo leidimus: The Department of Lands and Forests, Queen's Park, Toronto.

Ontario vyriausybė tiki, kad laikydami namus, drąsios programas, išreikštos šiam biudžetui, Ontario provincija sukuria dar dinamiškesnę ir geresnę ateitį.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

RELIGINIAME GYVENIME

* Dabartiniam Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštaliniam administratoriui vyskupui Juozapui Pletkui suėjo 50 kunigystės metų. Jis gimė 1895 m. gegužės 22 d. Kauno arkivyskupijoje, Gujėnų kaime, Grinikiškio parapijoje. Kėdainių apskrityje. Kunigu išventintas 1921 m. gegužės 5 d. Ilgesnį laiką vikaro pareigas ėjo Kaitinėnu parapijoje, vėliau klebonavo Papi-lėje ir Gargžuose. 1966 m. mirus Telšių vyskupui P. Maželiui, kapitulos buvo išrinktas Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros valdytoju. Sekančiais metais popiežius Paulius VI paskyrė vyskupui ir pavedė valdyti Telšių vyskupiją ir Klaipėdos prelatūrą apaštalinio administratoriaus titulu. Vyskupo šventimus kun. Juozapas Pletkus gavo 1968 m. vasario 25 d. Telšių katedroje, gausiai dalyvaujant vyskupijos tikintiesiems bei Lietuvos dvasiškijos atstovams. Minint vyskupui Juozapui Pletkui kunigystės šventimų aukštinį jubiliejų, lietuviai katalikai laisvajame pasaulyje ir Tėvynėje linki Augščiausiojo palaimos ir meldžia ištermes atstakingsose ganytojo pareigose. Sukakties proga nuosirdžius sveikinimus pasuntė popiežius Paulius VI specialiu laišku. Šventasis Tėvas augstai įvertino vyskupui Juozapui Pletkui didelį uolumą ir krikščioniškąją išmintį, parodytą per tiek daug metų ištikimai tarnaujant Katalikų Bendrijai. Popiežiaus Pauliaus laiškas vyskupui Pletkui buvo išstai atspausdintas Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano".

* Popiežius Paulius VI laiške Taikos ir Teisingumo Komisijos pirmininkui kardinolui Maurice Roy, skatina visus krikščionis įsiekoti naujos demokratinės bendruomenės, kurioje būtų apsaugotos moters, kaip asmens, teisės bei nepriklausomybė. Tačiau jos perspeja saugotis klaidingos lygybės, kuri paneigia betkokią paties Kūrėjo idėją skirtumą tarp vyro ir moters, priešinasi specifiniam moters vaidmeniui šeimoje ir bendruomenėje. Laiške jis paliečia turtingųjų ir vargingųjų kraštų santykius, rasinę diskriminaciją, jaunimo protestus, neleistiną prierauglių vengimą bei abortus, didmiesčių negeroves ir ypač perspėja krikščionis nepersimti marksizmo bei nepažabotu liberalizmu, laikytis to paties krikščioniškojo tikėjimo, iš kurio plaukia įvairūs įsipareigojimai.

* Prancūzų dienraštis "Le Monde" š. m. balandžio pradžioje paskelbė duomenis apie dvasinių pašaukimų mažėjimą Olandijoje. 1970 m. 470 kunigų pasitraukė iš pareigų, 1969 m. — 350. Skaičiuojant procentais, nebūtų daug, nes aktyvioje tarnyboje yra 12.312 kunigų, tačiau padėti sunkina naujų pašaukimų mažėjimas. Praeitais metais čia buvo išventinta 48 nauji kunigai, kurių tarpe tik 4 vyskupijų kunigai, kiti — vienuolių nariai. 1969 m. buvo išventinta 110 naujų kunigų,

JUDRIOS TAUTOS JAUNAS PULSAS

Sportininkų ir ateitininkų antplūdis Toronte tą patį savaitgalį

Negailėstingai šiaurys vėjas, nenorėdamas paleisti iš savo rankų gražaus Toronto miesto, atskubėjęs vidurnaktyje visą miestą ir Ontario ežero pakrantes pribarstė sniegu. Pagal kalendoriaus datą, tikruoju laiku šeiminkai yra pavasaris. Jis jau išprašė laukan kačiukus karklynuose prieš sniego išdai-gas. Nežiūrint šios gamtinės nesantaikos, Torontas liko tarsi magnetas, kuris iš savo glėbį su-traukė šešis šimtus lietuviško jaunimo iš didelių ir mažų miestų Šiaurės Amerikoje — 300 sportininkų ir 300 ateitininkų. Tai skaičiai, kurie kalba patys už save. Keturiuose salėse jaunieji sportininkai grūmėsi dėl pirmenybių, o ateitininkai jaunimas net trijose erdviuose patalpose šventė gražią dvidešimt metų veiklos sukaktį.

Pas mus žydi alyvos ir našlūtės, — skaudina širdį garbanotam torontiešiui liekna garzuo-lė iš Vašingtono.

Sunkus drabužis, — sako torontietis, priimdamas žalią karišką vatnį iš Baltimorės atvykusio sportininko.

Dėdės Samo dovana... iš Vietnamo parsivežiau... Eugenijus prašė, negalėjau atsakyti... jaunesnė nei turėjo laiko, — švelniu balsu kalba pūsdamas iš pykčio melynus dūmus kun. prof. Stasys Yla.

Prieš dvidešimt metų mes tris mylias vedėme mergaites namo pėsčias, bet jos pačios nebuvo pėsčios, — sako kalbėdamas apie „kavaliertystės“ laikus

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Tai dar vienas gyvos ir judrios tautos pulsas. Tai dar vienas žingsnis, kur jaunoji karta perima senesnės kartos pareigą — tautos tęstinumą.

Zigmas Girdauskas

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mergaičių choras Motinos Dienos ir mokyklos užbaigtųjų iškilmėse. Dirigentė — D. Garbaliuskienė, akompaniatorė — Pr. Sarkaitė. Nuotr. S. Dabkaus

Krizė kariuomenėj pasiekė viešumą

Rašo J. KAIRYS, mūsų bendradarbis V. Vokietijoje

Bene pirmą kartą istorijoje vokiečių kariuomenėj priekšma daugybė trūkumų. Idomu tai, kad jos trūkumus ir viešumą iškėlė specialiai su kariuomenės reikalais susiję asmenys. Remiantis i viešumą patekusiais duomenimis, V. Vokietijos kariuomenė yra krizėje. Dėl didelio biurokratizmo kuopų vadams esą nelieta laiko apmokymui kareiviu. Pastarieji neturį tikro supratimo apie savo paskirtį. Viršininkų teisės esančios suvaržytos, ir dėlto kareiviai yra nedrausmingi, nesuvaldomi, nešioja ilgus plaukus, nors tai ne higieniška, savo spintoje yra prikabinę Che Guevaros, Mao ir Lenino paveikslų, kareivinėms pardavinėjamas hašišas ir pan.

Karinė prievolė

Pagal V. Vokietijos konstituciją, niekas negali būti prieš savo sąžinę imamas karo tarnybai, surišai su ginklo vartojimu. Dėlto lengva atsakyti karinės prievolės. Atsisakantiųjų skaičius yra labai didelis ir nuolat auga. Spėjama, kad šiemet vengiančių karinės prievolės gali susidaryti iki 35-40 tūkstančių. Daugelis atsisako jos greičiausiai savo patogumų įveskodami, bet daugiausia tai padaro paveikti agitacijai, kuri vykdoma labai meistriškai ir intensyviai. Ji varoma ne vien tarp esančių ir būsimųjų prievolininkų, bet ir tarp atliekančių karinę prievolę. Šita aplinkybė neigiamai veikia visą kariuomenę. Todėl augstiesiems karininkams yra už patalpinimą dabartinės tvarkos ir už įvedimą visuotinės karinės prievolės.

Visuomenės nuotaikos

Labai didelę reikšmę kariuomenei turi visuomenės nusiteikimas jos atživiui. Deja, V. Vokietijos visuomenė nerodo entuziazmo savo kariuomenei, kai kur net prieš ją nusistačiusi. Tokios nuotaikos bus susiformavusios.

ANDRIUS MIRONAS

Toje pačioje salėje kadaise, man dar neperėjus mokyklos, „Aušra“ buvo mano mirusiojo brolio Romualdo Mirono mirties metinių vakaras. Jo klasės draugai tada deklamavo jo eilėraščius, vaidino jo parašytą vaidinimą „Eglė žalčių karalienė“. Aš, savo tėvais, sesute Monika ir broliu Ričardu, sėdėjau priekyje. Gilų įspūdį paliko tasai vakaras. Nebeatsimenu, ar tai to paties pomirtinio vakaro metu, ar anksčiau, jo draugai suvaidino linksną komediją iš moksleivių gyvenimo — „Fašistai“. Dabar tie mano brolio kūriniai kažkur nusimėto, visų užmiršti, niekieno nepaskelbiami spaudoje. Lygindavau save su jo raštais, su jo gabumais, ir to lyginimo rezultatas visada buvo šimtas prieš vieną brolio naudai! Deja, buvęs jo klasės draugas Jonas Aistis savo knygoje „Apie laiką ir žmones“ tik vienu kitu sakiniu teprisiiminė Romualdą. Tuoj tarpu tada mano brolis, palyginus su Aistiu, jau buvo subrendęs rašytojas, iškiles ir gerokai žinomas, nes rašinėjo ir į periodinę spaudą.

Kiekvienas „aušrokas“ turi liūdnu, idomiu, gražiu ar blogu atsiminimu iš savo mokyklos laikotarpio. Per 50 metų gimnaziją pabaigė šimtai asmenų, vėliau gyvenimo pakopose pakilę ir garso, garbės ir augstos padėties lygi ne tik mūsų nepriklausomoje valstybėje, bet ir svetur. Tačiau daugelis jaunuolių negalėjo baigti mokslo ne vien dėl savo nesugebėjimų, bet dėl kito gyvenimo sąlygų reikalavimų. Vis dėlto ir baigusius „Aušrą“, ir nebaigusius jos buvusius mokinių atmintyje visada aiškiai švytės tos gražiausios jaunystės dienos, su taip „svarbiais“ rūpesčiais dėl rytojaus pamokų neparuošimo ar baimės būti nelaukta iššaukta... su dūsavimais apie nužudytos mergaitės šaltumą, su svajonėmis tapti gyvenime svarbiu žmogumi... su nesuvaldoma energija

Mano ir jūsų gimnazija

Nuotykiai Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kuri buvo tipiška Lietuvos mokykla

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Buvau vienas iš silpnesniųjų „Aušros“ gimnazijos mokinių. Bet tai nereiškia, jog gimnazijos vadovybė arba mokytojų personalas buvo žemo lygio. Anaipol, mokytojų reikalavimai būdavo dažnai labai dideli, tik nevisiems mokiniams rūpėjo mokslas... Mums stigo stropumo, gerų norų, o rūpėjo sportas, pokštai, išdaigos, nuotykių, pašaliniai užsiėmimai, tik ne mokslas. Tokie, kaip aš, nevertinome mokslo, negalvojome rimčiau apie ateitį. Užtat mano populiarumas mokinių tarpe buvo didelis. Kone visi mane žinojo esant sportininku, su palinkimu į literatūrinę kūrybą.

Idomus faktas. Gimnazijoje nuo pat pirmosios klasės buvo dėstoma vokiečių kalba. Bet argi visi mes ją praktiškai mokėjome? Juk ne vienas nemokėjo suregži vokiško sakinio! Tik atsidūrė tremtyje, pamatė, jog dar daug žinių trūksta arba jas praleidome neįmokę pamokos... Visai kitaip buvo man su anglų kalba. Jau išėjęs iš gimnazijos, lietuvių pasaulinės olimpiados metu susitikęs su sportininkais iš Amerikos, galėjau neblogai susikalbėti su jais anglų kalba. Tai įrodė tik paties mokinio stropumą, atskiro dalyko besimokant. Kažkaip anglų kalba man buvo mielesnė, lengviau sekėsi, todėl jos uoliau mokiausi. Buvau linkęs daugiau į meną, literatūrą, muziką, bet „kietieji“ mokslai manęs nežavėjo.

Gili nostalgija apėmė mane, kai išleidžiamajame baliuje pus-tuštėje salėje aidėjo komercinius mokslus baigusio Uzdono įrengti garsikalbiai... Jie nesudarė baltos atmosferos. Stigo orkestro, gyvumo... Kartu liūdnu buvo palikti tuos rūmus, kuriuose eilę metų tekė vargti, prakitauti, pereinant iš klasės į klasę. Dar žvelgė iš salės sienų „Aušros“ gimnazijos didvyrių portretai, kurių tarpe atsimenu Jasaičio veidą. Jis žuvo Klaipėdos atvadavime.

Mano ir jūsų gimnazija

Nuotykiai Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kuri buvo tipiška Lietuvos mokykla

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Buvau vienas iš silpnesniųjų „Aušros“ gimnazijos mokinių. Bet tai nereiškia, jog gimnazijos vadovybė arba mokytojų personalas buvo žemo lygio. Anaipol, mokytojų reikalavimai būdavo dažnai labai dideli, tik nevisiems mokiniams rūpėjo mokslas... Mums stigo stropumo, gerų norų, o rūpėjo sportas, pokštai, išdaigos, nuotykių, pašaliniai užsiėmimai, tik ne mokslas. Tokie, kaip aš, nevertinome mokslo, negalvojome rimčiau apie ateitį. Užtat mano populiarumas mokinių tarpe buvo didelis. Kone visi mane žinojo esant sportininku, su palinkimu į literatūrinę kūrybą.

Idomus faktas. Gimnazijoje nuo pat pirmosios klasės buvo dėstoma vokiečių kalba. Bet argi visi mes ją praktiškai mokėjome? Juk ne vienas nemokėjo suregži vokiško sakinio! Tik atsidūrė tremtyje, pamatė, jog dar daug žinių trūksta arba jas praleidome neįmokę pamokos... Visai kitaip buvo man su anglų kalba. Jau išėjęs iš gimnazijos, lietuvių pasaulinės olimpiados metu susitikęs su sportininkais iš Amerikos, galėjau neblogai susikalbėti su jais anglų kalba. Tai įrodė tik paties mokinio stropumą, atskiro dalyko besimokant. Kažkaip anglų kalba man buvo mielesnė, lengviau sekėsi, todėl jos uoliau mokiausi. Buvau linkęs daugiau į meną, literatūrą, muziką, bet „kietieji“ mokslai manęs nežavėjo.

Gili nostalgija apėmė mane, kai išleidžiamajame baliuje pus-tuštėje salėje aidėjo komercinius mokslus baigusio Uzdono įrengti garsikalbiai... Jie nesudarė baltos atmosferos. Stigo orkestro, gyvumo... Kartu liūdnu buvo palikti tuos rūmus, kuriuose eilę metų tekė vargti, prakitauti, pereinant iš klasės į klasę. Dar žvelgė iš salės sienų „Aušros“ gimnazijos didvyrių portretai, kurių tarpe atsimenu Jasaičio veidą. Jis žuvo Klaipėdos atvadavime.

Mano ir jūsų gimnazija

Nuotykiai Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kuri buvo tipiška Lietuvos mokykla

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Buvau vienas iš silpnesniųjų „Aušros“ gimnazijos mokinių. Bet tai nereiškia, jog gimnazijos vadovybė arba mokytojų personalas buvo žemo lygio. Anaipol, mokytojų reikalavimai būdavo dažnai labai dideli, tik nevisiems mokiniams rūpėjo mokslas... Mums stigo stropumo, gerų norų, o rūpėjo sportas, pokštai, išdaigos, nuotykių, pašaliniai užsiėmimai, tik ne mokslas. Tokie, kaip aš, nevertinome mokslo, negalvojome rimčiau apie ateitį. Užtat mano populiarumas mokinių tarpe buvo didelis. Kone visi mane žinojo esant sportininku, su palinkimu į literatūrinę kūrybą.

Idomus faktas. Gimnazijoje nuo pat pirmosios klasės buvo dėstoma vokiečių kalba. Bet argi visi mes ją praktiškai mokėjome? Juk ne vienas nemokėjo suregži vokiško sakinio! Tik atsidūrė tremtyje, pamatė, jog dar daug žinių trūksta arba jas praleidome neįmokę pamokos... Visai kitaip buvo man su anglų kalba. Jau išėjęs iš gimnazijos, lietuvių pasaulinės olimpiados metu susitikęs su sportininkais iš Amerikos, galėjau neblogai susikalbėti su jais anglų kalba. Tai įrodė tik paties mokinio stropumą, atskiro dalyko besimokant. Kažkaip anglų kalba man buvo mielesnė, lengviau sekėsi, todėl jos uoliau mokiausi. Buvau linkęs daugiau į meną, literatūrą, muziką, bet „kietieji“ mokslai manęs nežavėjo.

Gili nostalgija apėmė mane, kai išleidžiamajame baliuje pus-tuštėje salėje aidėjo komercinius mokslus baigusio Uzdono įrengti garsikalbiai... Jie nesudarė baltos atmosferos. Stigo orkestro, gyvumo... Kartu liūdnu buvo palikti tuos rūmus, kuriuose eilę metų tekė vargti, prakitauti, pereinant iš klasės į klasę. Dar žvelgė iš salės sienų „Aušros“ gimnazijos didvyrių portretai, kurių tarpe atsimenu Jasaičio veidą. Jis žuvo Klaipėdos atvadavime.

Mano ir jūsų gimnazija

Nuotykiai Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kuri buvo tipiška Lietuvos mokykla

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Buvau vienas iš silpnesniųjų „Aušros“ gimnazijos mokinių. Bet tai nereiškia, jog gimnazijos vadovybė arba mokytojų personalas buvo žemo lygio. Anaipol, mokytojų reikalavimai būdavo dažnai labai dideli, tik nevisiems mokiniams rūpėjo mokslas... Mums stigo stropumo, gerų norų, o rūpėjo sportas, pokštai, išdaigos, nuotykių, pašaliniai užsiėmimai, tik ne mokslas. Tokie, kaip aš, nevertinome mokslo, negalvojome rimčiau apie ateitį. Užtat mano populiarumas mokinių tarpe buvo didelis. Kone visi mane žinojo esant sportininku, su palinkimu į literatūrinę kūrybą.

SUNKU GINTARINIUOSE RŪMUOSE

R. MEDELIS

Galima dar rasti ir čia vietovių, kur gana skaidrus dangus, kur skaisčiai šviečia saulutė. Nevisur gula tas naujas siaubas „pollution“. Dar daug vietovių už Toronto randama be dūmų, be dujų, be fabrikų ir greitkelių.

Bet... Ne tas lietuviškas pavasaris, su kuriuo kartu juokdavai, su švelniu vėliu lėkdamai atgimusiai laukiai. Čia nerasi nei tos mėlynosios kuklios žibutės, nei purienos, nei rūtų darželio. Čia nepasveikins tavęs paukščiai. Taip. Sunku buvo Eglė gintarinuose žalčio rūmuose. Čia, „svetima duona“, „svetimi kalnai“, „meta žuvėdros sparnus“, kaip sako mūsų poetai. Ir norisi su širdies skausmu užtraukti: „Svetimaj padangėj nemalonu, ne...“

Tai galbūt jau nostalgija — ilgesys savųjų namų, artimųjų, kurie dažnai aplanko sapnuose be nemalonių palydovų. Širdis dažnai suskausta, bet dar veža, nes prieš sūliom pyragai iš ten yra raganos kepti. Jie nepasotins alkanos sielos, bet dar daugiau ją įskaudins.

Mes daug keliavom, daug matėm. Neviena skausmo ašara iškrito, neviena alkio diena pergyventa, neviena naktis neįmiegota. Su pakeleivio lazda perbrbidom Vyslą, perplaukėm Donujų ir Reiną, bet neradom gražesnio, skaidresnio ir sraunesnio už mūsų Nemunėlį, kurio vandenys nevieną priešą nuplūkdė atgal i tėviškę, kurios jo akys nebematė. Jis amžius sraveno kraujumi. Jis girdėjo mūsų atodūsius, mūsų raudas. Jo krantų pušynai slepia mūsų kovotojus. Jis neapkurto nuo daugelio kovų dundėsio, amžinai neša i svečias šalis mūsų laimės ir skausmų bangas.

Perkopėm Alpes, Andus, Kor-deljerus su plėšriųjų erelių lizdais, su jų pilimis. Nekartą jų snieguotos viršūnės, jų šaltos granito pašlaitės mus šildė ir guodė. Bet ramiau būdavo su raganomis kalbėtis ant Šatrijos, su Margiu ant Pūnios, su mūsų karžygiais prūsais nuo Rambyno. Čia Nemunas, kaip laumės juosta, patiestas po Rambyno k-jom. Čia Raginė, Tilžė, o dar toličiau ir Karaliaučius. Čia Jan-kus ir Vydūnas. Nebekelsi Montė savų sukilėlių pulkų ties „gar-siuoju“ Kaliningradu, nežadins būrų Donelaitis liaupsinti Vies-paties lietuviškai iš „Cystyje prudy“. Ko nepadarė 700 metų nelaivė, padarė per trejus me-tus vergija...

Mes nardom po pasaulį kaip žuvys. Visur mus sutiksi. Visuos žemynuos jau rasim mūsų ka-pus. Okupantas taip pat neat-silieka — varo penkmečiais pa-greitintu tempu. Greit iš Alias-kos pamatysim savų brolių ka-pus.

Lėktuvais, mašinomis raizom žemynus, laivais skrodžiam vandenynus, o geležinkeliais bai-giam trumpesnes keliones. Šian-dien mums milijoninis miestas yra daug aiškesnis už mūsų ap-skrities miestą.

Taip. Dar nepaklydom pava-sario ūkanose. Nesuđuž dar vil-tis pamatyti tikrą, gražų ir sa-lėtą laisvos Lietuvos pavasarį.

LIETUVIŠKŲ KRYŽIŲ ŠVENTOVĖ

Nuostabi mažos lietuvių kolonijos veikla

ALGIRDAS GUSTAITIS

Paplojama gražiai didelių lietuviškų kolonijų ir parapijų veiklai. Kartais net perdaug. Tikrai verta paploti mažai, bet nuostabi gražiai susitvarkiusiai Sv. Kryžiaus parapijai Day-tone, Ohio. Ką tik gavau du jos leidinėlius ir puikiai atspausdintus tris atvirukus: trys kryžiai, šventovė iš toliau, jos vidus. Viskas dvelkia mielu lietuvišku stiliumi.

Apie 380 parapijiečių

Niekad nepamiršiu nepriklausomoje Lietuvoje veikusio kun. N. Svogžlio-Milžino, kuris, paskirtas kad ir į užkampį, sugebėdavo atlikti neįtikėtinai daug. Tasai palyginimas prisiminė be-vartant minėtąją literatūrą. Apie parapiją išleistas leidinė-lis 50 metų (1914-1964) jubilėjų minint.

Daytone pirmieji lietuviai buvo Jonas Bačėnas ir Andrius Zitkus, atvykę 1886 m. 1914 m. gegužės 1 d. arkivyskupas H. Moeller paskiria lietuvių kun. Juozą Gričių parapijos kunigu, nors bažnyčia pradėta statyti 1912 m. 1930 m. surengtas Vy-tauto Didžiojo minėjimas. 1937 m. Lietuvos vyčių 25-tas sei-mas. 1952 m. Lietuvos vyčių 39-tas seimas, kuriame dalyvavo ir vysk. V. Brizgys. 1960 m. rug-sėjo 10 d. kun. dr. Titas Narbutas paskirtas administratorium. Prieš tai tos parapijos kunigais buvo eilė kitų.

Mažutė parapijų veikla dešimt draugijų. Džiugu matyti ir buvusių veiklą: nuo 1920 iki 1930 veikė Lietuvos vyčių dūdų

orkstras iš 15 asmenų. Ant būgno nupieštas Lietuvos Vytis su mūsų trispalve vėliava. Lie-tuvos vyčiai 1956 m. pasirodė televizijoje ne tik su Lietuvos vėliava, bet ir su didžiuoliu kili-mu ar pan., kuriame matėsi Lie-tuvos vardas su lietuviškais or-namentais. 1937-1938 m. Day-tono krepšinio čempionai — Lietuvos vyčiai krepšinininkai. Ki-tur reikia gėrėtis turbūt medy-jų išpaustu Lietuvos Vyčių ir stambiu užrašu virš jo: „Lai Gyvuoją Lietuva“. Tai pa-darė 1921 m. A. Lukoševičius ir J. Razanauskas. Tokių lietu-viškų darbų dabar liekuviai, at-rodė, tingi imtis. Daugelis pasi-nėję i kažin koki sąvą tautos, Lietuvos niekinimą, žeminimą, nenorą pasiaukoti.

1964 m. Sv. Kryžiaus parapi-jos chora sudarė 10 asmenų. 1915-1935 m. Daytone veikė „Teatrališkas ratelis“. Surašyta jame dalyvavusieji, gaila, nėra atliktų veiklų, autorių, režis-rių, dekoratorių. Tokie faktai reikalingi pilnesnei JAV-ų teat-rinei veiklai patirti. Gal dar nėra pervelu surasti pilnesnius duomenis. (Parapijos istorija su-rašyta J. Jaskauskio, kun. T. Narbuto, P. Gudelio).

Parapijos šventovė pagrindi-nai atremontuota pagal archit. Jono Muloko projekta. Staty-bos darbus atliko V. Sodeika. B. Maciukevičius atliko staty-mo ir dailinės darbus. Skaldy-to stiklo vitražą ir langus su-kūrė dail. A. Valeškos studija.

(Nukelta i 7-tą)

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Nuotr. J. Ligeris

Atėjus pavasariui, ir Kanados žvejai pradėjo savo išvykas prie ežerų bei upių

Mylimai Mamytei

Lietuvoje mirus, OLGA ir SIGITĄ PRANCKŪNUS nuo-sirdžiai užjaučia —

Ada ir Aleksas Juciai

Dalis Toronto šeštadieninę mokyklą baigusiu mokinių tėvų, dalyvavusių pažymėjimų įteikime. Motinos gavo rožes iš savo sūnų bei dukterų. Nuotr. S. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

GYVENTOJŲ STATISTIKA

1970 m. sausio 15 d. gyventojų surašymo smulkios duomenys "Tiesa" paskelbė š. m. gegužės 6 d. laidoje. Tada Lietuva turėjo 3.128.236 gyventojus, kurių 1.467.950 buvo vyrai, 1.660.286 — moterys. Taigi, Lietuvoje vis dar tebėra 192.336 moterų perteklius, kuris 1959 m. siekė 222.000. Kaltė suverčiama karui. Dėl karo pastebimas neproporcingai didelis Lietuvos gyventojų sumažėjimas: 1940 m. buvo 2.925.000 gyventojų, o 1959 m. tik 2.573.000. Didoką 352.000 gyventojų nuostolį, be abejonės, sudarė sušaudytieji, žuvusieji partizaninės kovos, Sibiro tremties aukos ir pasitraukusieji į Vakarus. Prieškarinis gyventojų lygis buvo atstatytas ir pralenktas maždaug 203.000 tik 1970 m., bet džiaugsmui nėra pagrindo, nes ši prieauglių sudarė nelietuviai. Iš bendro Lietuvos gyventojų 3.128.000 (skelbiamas pilnas tūkstantis) 1970 m. sausio 15 d. surašymo lentelėje lietuvių yra 2.507.000, rusų — 268.000, lenkų — 240.000, gudų — 45.000, ukrainiečių — 25.000, žydų — 24.000, latvių — 5.000, totorių — 3.000, čigonų — 2.000, kitų tautybių asmenų — 9.000.

1959 m. Lietuvos miestai turėjo 1.046.000 gyventojų, kaimai — 1.665.000. Kaišio gyventojai miestiečiai tada viršijo 22%. Pernykščiam gyventojų surašyme miestas pirmą kartą pralenkė Lietuvos kaimą 0,4%. Lietuvos miestuose tada buvo užregistruota 1.572.000 gyventojų, kaimuose — 1.556.000. Ši pasikeitimą atnešė pramonės plėtimasis, miestų augimas, kolchozų ir sovchozų mechanizavimas, reikalaujantis mažesnio darbo jėgos. Procentais pateikiama gyventojų sudėtis trijuose pagrindiniuose Lietuvos miestuose — Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Vilnius 1970 m. sausio 15 d. turėjo (skliaustuose): lietuvių 42,8% (33,6%), rusų 24,5% (29,4%), lenkų 18,3% (20,0%), gudų 6,5% (6,2%), žydų 4,4% (6,9%), kitų tautybių 3,5% (3,9%); Kaunas — lietuvių 84,3% (82,0%), rusų 10,5% (11,6%), lenkų 1% (1,3%), gudų 0,8% (0,9%), žydų 1,4% (2,2%), kitų tautybių 2% (2%); Klaipėda — lietuvių 60,8% (55,2%), rusų 30,9% (35,7%), lenkų 4,7% (0,5%), gudų 2,9% (3,0%), žydų 0,6% (0,8%), kitų tautybių 4,1% (4,8%).

1970 m. sausio 15 d. surašyme beraščių Lietuvoje buvo rasta apie 5.100, t. y. 2.300 vyrų ir 2.800 moterų. Augusiųjų mokslo tada Lietuvoje buvo baigę 89.700 gyventojų, nebaigę — 23.900, baigę specialųjį vidurinio mokslo — 149.000, bendrąjį vidurinį — 199.200, nebaigę vidurinio mokslo — 505.400. Nebaigusiujų augštojo ir vidurinio mokslo skaičių sudaro dar tėsioniškų moksleivių ir studentų. Taip atrodė pagrindiniai 1970 m. sausio 15 d. Lietuvos gyventojų surašymo duomenys.

SLAPTJOJI SPAUDA

Sovietų Sąjungoje vis labiau plinta mašinėlė perrašomas pogrindžio laikraštėlis "Dabartinis įvykių kronika", kurio puslapiuose yra žinių ir apie neteisėtus lietuivius. Pvz. 1970 m. balandžio 6 d. trejėmetis metams sunkių darbų stovykloje buvo uždarytas Kauno botanikos instituto dėstytojas Albinas Telkenis už kompartijos žemės ūkio politiką "šmeižiantį" laisvą. Iš tikrųjų jis tik buvo surašęs vieno senuko ūkininko skundą, kuris po ūkininko mirties pateko į KGB rankas. Minimas ir kun. Antanas Šeškevičius, SJ, nubaustas 1970 m. rugsėjo 9 d. vieneriais metais sunkių darbų už religijos dėstymą jauniui. Finansų ministerijos socialinių tyrimų įstaigos tarnautojas Algirdas Statkevičius 1970 m. lapkričio viduryje buvo uždarytas psichiatrinėje ligoninėje. Kompartija jį apkaltino kaip autorių jau nepatikusiu leidiniu "Komunistų manifesto kritika" ir "Išvados sociologinių studijų Lietuvoje". V. Kst.

RODNEY, ONTARIO

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyko pirmą gegužės sekmadienį. Kartu įvyko ir šeštadienės mokyklos mokslo metų užbaigimas. Minėjimą atidarė apyl. pirm. J. Statkevičius. Motinos dienos pagerbimo programoje dalyvavo aktorius "Marija, Marija". Paskaitą skaitė Hamiltono dramos vieneto "Aukuras" vadovė J. Kudabienė. Tema originali ir įdomi: "Poetai apie motiną". Paskaita patiko, nes jautrus mūsų poetų žodžiai, gerai parinkti, padarė gerą įspūdį. Malonu buvo ir tai, kad abiejų gretimų apylinkių — Londono ir Delhi klebonai kun. B. Pacevičius ir kun. dr. J. Gutauskas pasveikino visas motinas. Šeštadienės mokyklos mokiniai su savo kūryba, skaitymais, eilėraščiais, muzika dalyvavo programoje. Nors mokykla negausi, bet programai buvo gerai pasiruošusi. Ją atliko K. Kereševičiūtė, L. Rastapkevičius, D. Gaidauskaitė, P. Jocius, R. Narbutaitė, V. Jakubaitis ir A. Ciparytė. Išskirtinai ir įdomiai pasirodė jauna A. Ciparytė su akordeonu. Hamiltono "Aukuras" suvaidino B. Sruogos komediją "Dobilėlis penkiolapsis". Prieš vaidinimą P. Kudabienė pasiūkino, kad šis dalykas nelabai tinka Motinos dienai, bet šiais laikais

PAVOJINGAS KELIAS

"Tiesa" 103 nr. paskelbė kelių priežiūros Panevėžio grupės vyr. inspektorius J. Bagdonavičius skundą: "Ne pirmi metai vairuotojus kamuoja kelias Panevėžys — Seduva, ypač jo nedidelė atkarpa prie Smilgių. Čia pravažiuoja žymiai mažiau mašinų, negu kitomis kryptimis, tačiau autoavarijomis ši vietovė pralenkia pačias judriausias magistrales. Mažytinė 43 kilometrų ruožė Panevėžys — Seduva pernai įvyko 37 avarijos — 9 žmonės žuvo, 23 sužeisti, o dešimties kilometrų atbraižo už Smilgių — net šešiolika avarijų. Ne kartą kalbėta, kad šioje atkarpėlėje netikusi ir klatinga asfalto danga — ji slydi net vasarą, o palijus čia galima čiužinėti kaip ledui. Išdažyti keliai. Tokiame kelyje nelaimė išinka net ir prityrusius, ir vietovę pažįstančius vairuotojus..." Kreipimasis į kelininkus lig šiol nieko nepadėjo, nes jie iki planuose numatyto remonto nieko nežada daryti.

PALANGOS PROBLEMOS

Palangos džiaugsmus ir rūpesčius "Tiesos" 63 nr. paskelbtame rašinyje svarsto Leonas Kiaulelis ir Edvardas Ulduikis. Pernai prie Palangos miesto buvo prijungtos Vanagupės, Kunigundės, Šventosios ir Būtingės gyvenvietės. Taigi, Palanga jau pasiekė Latvijos sieną. Pernykščio sezono metu Palangoje nuolat buvo 60-70.000 vasarotojų, šventojų — 35.000, neskaitant laikinai atvykstančių turistų. Elies valgyklose turėtų užbaigti Palangos prekybos centras, kuriame bus daug įvairių parduotuvių, kavinių ir banketų salių. Šią vasarą dalį valgyklų vakarais numatoma paversti kavinėmis, bet kasmet vis dar trūksta gėlo vandens. Pernai buvo numatyta išgręžti du artezinius šulinius, kurių vienas jau pradėtas, o kitas taip ir liko planuose. L. Kiaulelio ir E. Ulduikio teigimu, Palanga būtinai reikia naujo viešbučio. Nors planai jau seniai paruošti, statyba kažkodėl atidėliojama. Nemažą problemą Palangai sudaro prijungtos Šventosios "kraitis" — be jo kito plano išmėtyti namukai, išbrovę ir pušynai ir jį papildantis, bloga gatvė dangas, nebuvimas vandentiekio ir kanalizacijos. Nors pernykštis kurtinis sezonas buvo pradėtas dainų švente ir "Lietuvos" ansamblio koncertu, lietuvių liaudies muzikos derinys vėliau buvo užmirštas. Koncertų rengė tik profesionalūs ir saviveikiniai estradiniai ansambliai, nors nevisi poilsiautojai domisi estradine muzika. Vasarotojų aptarnavimui kienka iš kitų Lietuvos miestų atsiųsti žmonės, kurie kartais nelaukia net komandiruočių pabaigos. Pvz. "Baltijos" valgykla pernai teko uždaryti dar sezono metu, iš jos išvykus Vilniaus valgyklų tresto atstovams. Kiti to paties tresto žmonės "grubiai pažeidinėjo" tarybinės prekybos taisykles".

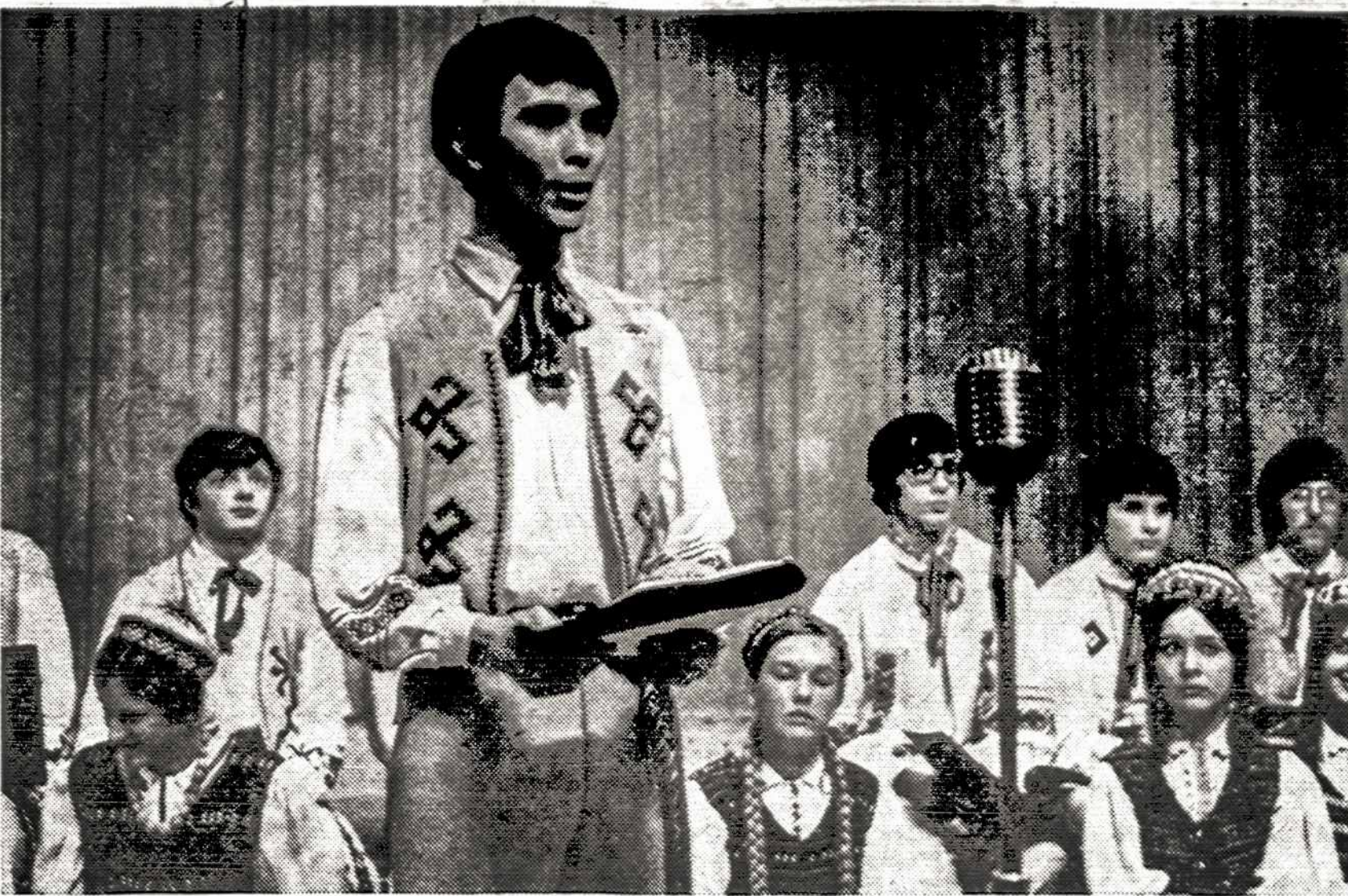
SOVIETINĖ "TAKAI"

Sovietų "taikos" gynybo komiteto nariai Maskvoje buvo supažindinti su jiems kompartijos numatyta misija. Lietuviams atstovavo vadinamojo respublikinio taikos komiteto pirm. rašytojas J. Baltušis. Grižęs Vilniui, jis ėmė teikti lėšas tos sovietinės "taikos" gynybai. Specialiam fondui buvo paskirtas Vilniaus operos ir baleto teatre surengto literatūrinio muzikinio vakaro pelnas. Savo eilėraščių skaitė Justinas Marcinkevičius, E. Matuzevičius, J. Lapašinskas ir V. Jasukaitė, proza ir poezija — dramaturgai M. Mironaitė, G. Urbonaitė, L. Noreika ir A. Rosenas. Koncertinę programą dalį atliko Vilniaus pedagoginio instituto ansamblio "Sviesa". Sovietinės "taikos" salininkų veikla nušvietė komiteto pirm. J. Baltušis. Kur ir kaip bus panaudoti to fondo pinigai, uždirbti lietuvių menininkų, neskelbiama trumpuose vakaro aprašymuose. V. Kst.

ir ji galima pritaikinti. Vaidinimas atliktas gerai, atskiri artistai buvo įsijautę ir savo vaidmenį, gera taršana. Ir aplamai, ši komedija yra priimtina ir suprantama žiūrovams. Tik aštrūs ir netikėti žodžiai kelia ne tiek juoką, kiek nustebeina. Po vaidinimo programos vadovas J. Statkevičius visam vienietui padėjo ir visų vardu p. Kudabienė įteikė gėlių. Jaunimo tautinių šokių ir dainos mokytojams D. ir E. Bliskiams buvo įteikta atskira dovana. Malonu, kad kaimynės apylinkės nepamiršta mūsų ir savo apsilankymu pagyvina vietinį gyvenimą. Minėjimas baigtas T. himnu ir bendromis vaitėmis.

JAUNIMO ISVYKA Į DELHI

rengta gegužės 9 d. Tą dieną įvyko Delhi - Tillsongburgo apylinkių Motinos dienos minėjimai ir jų šeštadienės mokyklos mokslo metų užbaigimas. Programai atlikti buvo pakviesimas mūsims jaunas kartu su vietos jaunimu. Dalyvavo ir vyresnieji. Visi buvo patenkinti priėmimu ir padarytu vaidinimu. Buvo malonu stebėti abiejų grupių pažangą, nors Delhi-Tillsongburg jaunas pradėjo mokyti tautinių šokių prieš nepilnus metus. K.

Jaunimo sambūris "Baltija" Londone, Ont., atlieka kun. B. Pacevičiaus paruoštą montažą "Nemunas". Deklamuoja Saulius Dragūnevičius

HAMILTON

BALTIEČIAI buvo susirinkę aptarti Birželio išvežimų paminėjimo. Iš lietuvių dalyvavo Bendruomenės pirm. K. Milleris, J. Kristolaitis ir Lietuvių Studentų Sąjungos skyr. pirm. A. Gutauskas. Iš Estų Federacijos buvo du atstovai, latvių — vienas. Lietuviai studentai sutiko šiemet rengti Birželio trėmimų minėjimą. Minėjimas įvyks birželio 20, sekmadienį, 7 v. v., McMaster universiteto patalpose. Programoje numatoma filmas ir parodėlė, simpoziumas — diskusijos, į kurias bus įtraukti Pabaltijo tautų kalbėtojai ir keli visuomenės daugiau žinomi kanadiečiai.

ORGANIZACIJŲ PIRMININKŲ

ir naujai išrinktų tarybų narių susirinkime, kurį sukvietė Bendruomenės v-ba, dalyvavo beveik visi pirmininkai bei jų įgaliotiniai ir 7 mūsų apylinkės KLB tarybų nariai. Kadangi nebeįvyko susitikti visuotini apylinkės lietuvių susirinkimo, tad dabar praktikuojama šio tipo būdžio susirinkimai, kuriuose Bendruomenė pateikia savo veiklos apyskaitą ir pasitaria su visais dėl mūsų ateities lietuviško darbo bei jo koordinacijos. Dabartinė apylinkės valdyba sukvietė jau du tokius susirinkimus. Šiame susirinkime buvo perskaitytas revizijos komisijos aktas, kur komisija, susidedanti iš St. Samus, V. Kežniainio ir J. Bajoraitio, patikrino Bendruomenės knygas, daro viską be priekaištų ir pagyrų Bendruomenės išd. O. Stasiulį už pavyzdinį tvarkomą knygvedybą. Buvo tariamasi, kiek lietuvių gali prisidėti kultūrinio ir finansinio požiūriu prie miesto išteigimo 125 metų sukakties iškilniui. Gyvai buvo diskutuojama, ar lietuviams reikia turėti savo gyvąjį paveikslą — platformą didžiajam miesto parade liepos 1 d. Tokios platformos paruošimas surištas su nemažom išlaidom. Daugumas minčiai pritarė. Bendruomenės v-ba žiūrės, kiek bus galima tam reikalui sulaukti pinigų ir kiek pavyks rasti jos paruošimui tinkamų žmonių. Stud. A. Gutauskas papasakojo, koks šiais metais numatoma rengti Birželio išvežimų minėjimą. Stud. Aid. Volungytė kalbėjo apie šią vasarą iš Bostono per Amerikos kontinentą vykstančią lietuvių studentų ekskursiją, kuri Hamiltone pasirodys birželio 20 ir 21 dienomis. Bendruomenės pirmininkas kreipėsi į mūsų apylinkės atstovus KLB krašto taryboje, prašydamas juos rūpintis ateity apylinkės valdybos rinkimais. Tas reikalas pas mus visada yra buvęs pripuolamas — keleto žmonių nenoromis prisilimas darbas ir bandymas juo greičiau juos atsikratyti, surenkant bent keletą parašų kandidatų sąrašui sudaryti. Gera apylinkės lietuvių reprezentacija turėtų būti visiems labai svarbus reikalas, ypač tiems, kurie yra išrinkti į aukščiausią Kanados lietuvių reprezentacinį organą — krašto tarybą.

LIETUVŲ MOTINŲ

gegužės 9 d. Hamiltoniečiai paminėjo su jai priderama pagarba. 11 v. motinų intencija buvo atnašautas Mišios, po to už mirusius buvo atgiedota Libera ir įneštas vainikas. 4 v. p. p. į Jaunimo Centro salę prisirinko apie 200 žmonių išgirsti paskaitininkės dr. M. Ramūnienės iš Otavos ir pamatyti, ką mūsų mažieji menininkai šiais metais yra paruošę mamytėms. Prie įėjimo kiekvienai motinai buvo prišegamas gvardizko žiedas, o gausių šeimų motinos buvo apgaustos raudonom rožėm. Paskaitininkė palygino mūsų susikurtą senų laikų lietuviškos motinės vaizdą su dabartinį laikų modernia lietuviu motina. Abiejų paausikimas tebėra tas pats ir abi siekia to paties gero tikslo, tik skirtingose aplinkybėse. Paskaita buvo pajavirinta poezijos ištraukomis. Šeštadienės mokyklos mokiniai, savo mokytojų paruošti, ir šoko, ir dainavo, ir deklamavo. Po minėjimo mamytės ir visi svečiai Bendruomenės buvo pavaisinti kava ir pyragais. Viešnia iš Otavos globėjo V. M. Kazlauskai.

ALBERTAS JANKŪNAS

atskviestė iš Lietuvos savo žmona. Karo išskirta šeima po didelių pastangų ir ilgo laukimo gal gale laimingai susijungė.

A. URBONAVIČIENEI draugės suruošė saunias išleistuves. Ji išvyksta aplankyti savo sergančių tėvų Lietuvoje. Su ja kartu vyksta ir St. Samus su mama. Jos abi Lietuvos aplankyti važiuoja jau antrą kartą.

VYSK. M. VALANČIAUS

šeštadieninė mokykla, mokslo metus užbaigė savo laikraščiu su mokinių kūryba ir jų iliustracijomis. Gaila, kad jaunieji redaktoriai nežinojo, kad du numeriai mokyklos laikraščio, pavadinto "Mūsų Mokykla", anksčiau jau yra buvę išleisti. Dabar su nauju pavadinimu jie nutraukė laikraščio "Mūsų Mokykla" tęstinumą.

J. MIKŠYS

yra pakviestas šią vasarą būti Dainavos stovyklos komendantu. Ten rengiama JAV ir Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitė K. M.

"GYVATARAS"

Hamiltono miesto 125 metų išteigimo sukakties progą rengia tautinių šokių ir dainų koncertą gegužės 30 d. Scott Park auditorijoje — 1055 King St. East, 4 v. p. Programoje dalyvaus Chicago Jaunimo Centro studentų ansamblis, lyrinis-dramatinis sopranas Birutė Kemežaitė iš Chicago, solistas Jonas Vaskevičius iš Toronto, Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir "Gyvataras". Panašius koncertus rengia ir kitos Hamiltono tautybės. Hamiltono sukakties programa numatyta dar keletas "Gyvatarų" pasirodymų: birželio 12 — tarptautiniame festivalyje Mohawk College; birželio 13 — Gage Park. Be to, jaunųjų šokių grupės pasirodys Greater Shopping Plaza ir Confederation parke. Birželio 6 d., 8 v. v., "Gyvataras" kartu su Hamiltono mergaičių choru "Aidas" duos pilną koncertą "Ontario Place" Toronto. Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir apylinkių lietuvių mūsų parengimuose dalyvauti ir paremti mūsų pastangas. "Gyvataras"

"LITHUETTES"

mergaičių grupė, vadovaujama Rūtos Vass, atstovaus lietuviams sekančiuose paroduose: gegužės 24 d. — Jarvis miestelyje, birželio 12 d. — Stoney Creek, liepos 1 — Hamiltono (125 metų sukakties paradas).

ATEITININKŲ METINĖ ISKYLA

įvyks birželio 5 d. Niagara Falls. Autobusai išvažiuos 11 v. r. nuo Jaunimo Centro ir grįš 9 v. r. Prašome registruotis pas Joną Trumpicką tel. 385-7887. Smulkesnių informacijų teirautis pas iškylos vadovę P. Gudinskienę tel. 547-1967. Kviečiame visus jaunučius, jauniuosius ir moksleivius. J. T.

MERGAICIŲ CHORAS "Aidas"

balandžio 28 d. dalyvavo Kiwanis muzikos festivalyje. Dainavo "Kas su baltėle", "Ateisiu, bernužėli" ir surinko 86 ir 87 taškus, laimėdamas I vietą. Sveikiname chorą ir jo vadovą sol. V. Verikaitį. — Choras birželio 6, sekmadienį, dainuos Toronto

"Ontario Place", kurio statyba kainavo virš 23 milijonų dol. Birželio 13, sekmadienį, choras koncertuos Čikagoje. Vyksta dviem autobusais. Išvyksta penktadienio vakarą, birželio 11 d., grįš pirmadienio rytą. Birželio 30 d. choras dainuos Toronto tautybų karavane. Liepos 4 d. choras vyks vėl Čikagon ir dalyvaus IV dainų šventėje. Rugsėjo 18 d. "Aidas" yra pakviestas Tautos Fondo Hamiltono skyriaus atlikti programą Tautos šventės minėjimui. Spalio 10 d. jis atliks dalį programos Lietuvių Dienos koncerte St. Catharines.

M. KLEVAITE

dalyvavo Kiwanis muzikos festivalyje pianino klaseje ir laimėjo aukščiausią aukso medalį iš moderniosios muzikos. Margarita daug kartų yra laimėjusi įvairiuose konkursuose pirmąsias vietas. Ji nuolat mergaičių choro įsisteigimo yra jo akompaniatorė. Šiuo metu Margarita baigia XIII gimnazijos klasę ir žada studijuoti muziką. Sveikiname su laimėjimu. J. P.

NAUJA LIETUVISKA SEIMA.

Keletas šimtų žmonių rinkosi į Priekšmą par. bažnyčioje Toronto palydėti lietuviškos šeimos kelia žengiančius Rūtą Nausėdaitę iš Toronto ir Edmundą Noriką iš Hamiltono. Jų santuoka palaimino kun. P. Barius, OFM, ir tarė atitinkamą žodį. Solo giedojė sol. V. Verikaitis, palydimas vargonais muz. kun. B. Jurksio. Vestuvines vaišes Priekšmą salėje, kur dalyvavo apie 300 asmenų, pradėjo pokylio vedėjas J. Sarūnas, pakviesdamas kun. P. Barių sukalbėti maldą. Svečiai džiaugėsi lietuviška jaunųjų pora, jaunimas, kurio buvo nepaprastai daug, sudarė jaunatvišką nuotaiką. Pirmasis pabrėžė stud. M. Sakas savo sveikinimo kalboje visus linksmam nuteikė įpindamas daug humoro. Sveikino K. Milleris — KLB Hamiltono apylinkės valdybos pirm. J. Mikšys, kuris taip pat perdavė mons. dr. J. Tadausko linkėjimus, ir kiti. Buvo gauti daug sveikinimų raštu ir telegramomis, kuriuos perskaitė pokylio vedėjas. Po visų sveikinimų žodį tarė jaunosios tėvelės V. Nausėdaitė ir jaunuoju — J. Norkus. Paskutinis žodį tarė šio vakaro kaitininkas — Edmundas Norkus, padėkdamas savo žmonos tėveliams už išaugintą jam gražią, lietuviškos širdies mergaitę ir už šias puikias vestuvines vaišes. Kai vestuvines vaišes jau ėjo į pabaigą, jaunosius apsupo palyda ir svečiai. Skambėjo dainos — paskutinis atsisveikinimas. Svečiai dar kartą reikė savo nuosirdžiaus sveikinimus Rūtai ir Edmundui, spaudė rankas, linkėdami gražaus šeimyninio gyvenimo ir laimės lietuviškos šeimos ratelyje. Tegu šia lietuviška Rūtos ir Edmundo šeima jungia gražius lietuviškojo gyvenimo pasaulius, kur patrioti tėvelių globoje jie taip gražiai išaugo. Tėvams tenka didelė garbė, kad jie sugebėjo įsiekyti lietuviškumą.

Sia progą visų dalyvių mintys

sušios apie lietuvių ateitį, kurią gali užtikrinti tik tiktai lietuviškos šeimos. J. P.

AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES sąvažadas šiemet bus rugpjūčio 25-26 d. Marianopolioje, Thompson, Conn.

Urugvajus

KUN. PETRAS DAUKINTIS, SJ, grįžo Brazilijai, į Sao Paulo miestą. Beveik pusę metų jis talkino Montevideo lietuvių parapijoje ir rinko medžiagą knygai "Urugvajus lietuvių istorija", kurios juodraštis jau yra paruoštas. Į šį leidinį įtraukiami visi Urugvajaus lietuvių, pradėdant pirmaisiais imigrantais ir baigiant pokario ateiviais.

BRONĖ IR ANTANAS ČIRPAI

gegužės 1 d. Montevideo mieste paminėjo vedybinio gyvenimo penkiasdešimtmetį vaikų ir anūkų būryje.

MONTVIDEO LIETUVIŲ kolonijos atostogų namai Edvardas Jusys yra padovanojęs sklypą Shangrila vasarvietėje. Kolonijos susirinkime jau patvirtintas namo planas ir teikiama lėšos statybai. Fondė turima 150.000 pezu. Sia suma 50.000 pezu pasidėdėjo padidinti pats E. Jusys.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ organizacijų ir spaudos tarybos iniciatyva Buenos Aires centre esančiam Kanados banke buvo surengta dvi savaites trukusi lietuvių tautodailės paroda. Rengėjų komitetas — V. Survilaitė, A. Jablonskytė, A. Mikellonienė, O. Kairienė, kun. V. Palubinskas, H. Levanavičius, K. Klianga, kun. A. Steigvila ir L. Sruoga sutelkė nemažai

idomių eksponatų: gintaro dirbinių, audinių, medinių Rūpintojėlių, lietuviškas kankles, vėlykinių margučių, tris spalvotus Lietuvos žemėlapius, didelį Vytyt ir Lietuvos vėliavą. Nuotraukos parodos lankytojus supažindino su Gedimino kalnu, Aukros Vartais, Vilniaus universitetu ir bažnyčiomis, Kauno karo muzėjumi, paminklais, moderniąją statybą ir Klaipėdos vaizdais. Specialia programa buvo atžymėta Lietuvos diplomatinio pripažinimo penkiasdešimtmetis. Argentinos vyrausybės oficialius ryšius su nepriklausomybę atgavusia Lietuva yra užmezgusi 1921 m. koovo 14 d.

MINDAUGO DRAUGIJA

vadovaujama pirm. Osvaldo Bakano, balandžio 25 d. šventė veiklos 40 metų sukaktį. Šia progą buvo atnašautas Mišias Maria Auxiliaria bažnyčioje už mirusius draugijos narius ir surengti bendri pietūs draugijos patalpose.

Australija

ALB ADELAIDES APYLINKES valdybos sudarytas komitetas paskelbė konkursą a. Pulgio Andriusio antkapiui. Ant betoninio pagrindo užkeltas antkapis turi būti neplatesnis kaip 38", neaukštesnis kaip 33" ir nestoresnis kaip 11". Medžiaga — natūralus kietas akmuo. Projektą autoritai turi laikyti lietuviškų motyvu, įjungti įrašą: AŲA PULGIS ANDRIUSIS ANDRUSEVIČIUS, rašytojas-laureatas, 1907. III. 18 — 1970. XII. 19, Lietuva-Australija". Projekto braižiniai turi būti nemazėsnai kaip ketvirtadalis antkapio dydžio. Laimėtojas gaus \$100 premiją. Slapyvardžiu pasirašytus projektus su autoriaus pavardę ir adresu atskirame užklijuotame voke siųsti iki š. m. liepos 27 d. šiuo adresu: Pulgis Andriusis Fund c/o J. Riaba, 9 Harrow St., Dover Gardens, S. A. Australia, 5048. Šiuo adresu taip pat laukiama ir aukų iš velionies bičiulių bei jo literatūrinio talento gerbėjų. gyvenančių ne tik Australijoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose.

Vokietija

KORESPONDENCIŲ BŪDU vykdomi VLB tarybos rinkimai bus š. m. lapkričio 23 d. Rinkimų komisiją sudaro: pirm. dr. J. Gurekvičius, vicepirm. J. Nevulis, sek. J. Vėnys, nariai — A. Banaitis ir Kl. Zakis. Visais rinkimų reikalais prašoma rašyti Juozui Veniui, 6796 Schoenberg-Kuelberg 1, Postfach 242.

EUROPOS LIETUVIŲ KATALIKŲ

suvažiavimą š. m. gegužės 28-31 d. d. Braunschweig, netoli Darmstadt, rengia vyriausioji lietuvių katalikų slaviados vadovybė V. Europos lietuviams. Bus svarstomos religijos problemos ir sprendžiami organizaciniai klausimai. Parapijas tarybos ir kitos lietuvių bendrijos suvažiavimui siunčia po 2-4 rinktus atstovus. Prašyvinimo išlaidas kiekvienam dalyviui atsisie po 14 DM už parą. Suvažiavimo reikalų vedėjas yra kun. A. Bernatoni, 611 Dieburg, Minnefeld 34.

DARMSTADTO VOKIEČIŲ

jaunųjų socialistų vadovybės išrinktas šios LB apylinkės pirm. Arminas Lipšys, Vokietijos lietuvių socialdemokratų revizijos komisijos narys.

Lenkija

BALSTOGES LAIKRAŠČIO "Gazeta Białostocka" pranešimas, Punsko gimnazijos mokinė Teresė Banseviciūtė laimėjo I vietą dainininkų konkure ir atstovaus Seinų apskrįčiai vaivadijos varžybose. Seinų apskrityje šachmatininkų turnyro vyrų grupėje II vietą laimėjo Juozas Kubilius, III — Jonas Karčiauskas. Moterų grupėje II vietą išsikovojo Teresė Dapkevičiūtė.

LIETUVIŲ VISUOMENINIS

KULTŪROS Draugijos Vroclavo klubas prieš Vėlykas buvo surengta lietuviškų margučių parodėlė ir rodomi lietuviški dokumentiniai filmai. Šią žinią paskelbė savaitraštis "Magazyn Tygodniowy", skyręs platoką informacijai apie lietuvių kultūrą. Ši žinia paskelbė savaitraštis "Magazyn Tygodniowy", skyręs platoką informacijai apie lietuvių kultūrą. Ši žinia paskelbė savaitraštis "Magazyn Tygodniowy", skyręs platoką informacijai apie lietuvių kultūrą.

EMILIJA GLUŠAUSKAITE-CHSANOVSKA

Vroclavo sėkmingai apgynė magistro disertaciją, nagrinėjančią lietuvių ir lenkų santykius 1831 m. sukilime.

PUNSKO LIETUVIŲ GIMNAZIJOS

mokytojas J. Vaina patis pasistatė namą ir jame sutelkė kelis šimtus etnografinių lietuviškų eksponatų, surinkutų pas apylinkės ūkininkus. Jo namas dabar yra tapęs savotišku muziejumi ir senosios lietuvių kultūros pavyzdžių saugykla ateisiantiom kartom. Punsko Lietuvių Kultūros Namuose taip pat yra nemažai lietuvių tautodailės rinkinių, kurie eksponuoti Lenkijoje gyvenančių tautinių mažumų parodai buvo pasiskolę. Kruokvus etnografinių muziejus.

Prancūzija

PARYŽIJE gegužės 8-10 d. įvyko Tarptautinės Valtiečių Sąjungos (Zaliojo Internacelo) konferencija. Lietuvos valstiečiai liudininkams atstovavo Europoje gyvenantys lietuviai. Lietuvos Valtiečių Liudininkų Sąjunga yra Tarptautinės Valtiečių Sąjungos narė nuo 1924 m. E.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VLIKO PIRMININKAS dr. J. K. Valiūnas, lydimas Lietuvos atstovo Vašingtone J. Kajecko, gegužės 6 d. lankėsi Valstybės Departamente. Kelių valandų pasikalbėjime buvo paliesta daug tarptautinių klausimų, ypač ryšius su pastaraisiais įvykiais Europoje bei Rytuose. Valst. Departamentas domėjosi dr. Valiūno paskutinės kelionės Europon išpūdz

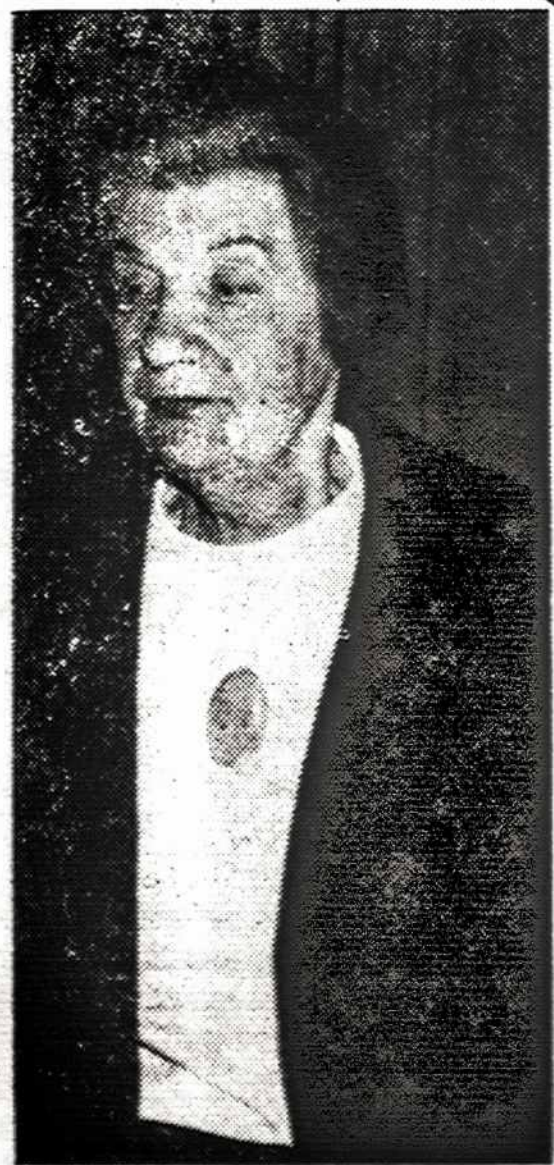
Latvijos valstybininko dr. Alfredo Bilmanio atminimui jo gerbėjai išleisdino veikalą anglų kalba "Res Baltica", kuriame velionies asmuo yra nušviestas keliolikos asmenų straipsniais. Įvadinis rašinys, kurį parašė 1970 m. amerikietis prof. L. W. Hendersonas, supažindina skaitytojus su A. Bilmanio asmeniu. Autorius pastarąjį susitikio Latvijoje 1919-20 m. kaip Raudonojo Kryžiaus narys. Tada Pabaltijo kraštuose vyko atšiaurios kovos su bolševikais ir vokiečiais už nepriklausomybę. Kai L. W. Hendersonas 1927 m. sugrįžo Latvijon kaip JAV pasiuntinys, ten jis buvo perkeltas į imperinės gvardijos štabą ir paskirtas to vieneto spaudos redaktoriumi. 1918-19 m. dėstė Rowno gimnazijoje ir vadovavo tautiniam latvių komitetui. Ten jis vedė lenkė Haliną Salnicką. Sugrįžęs Latvijon, Bilmanis reikšėsi spaudoje kaip žurnalistas ir tapo užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus vedėju. Už savo teisinio pobūdžio darbą "Lex Salica et capitularia" gavo filosofijos daktaro laipsnį Vilniaus universitete. Okupavę Latviją, sovietai Bilmanį atleido iš pasiuntinio pareigų 1940 m. liepos 29 d. kartu su K. Zarinš Londono. Abiem atimta Latvijos pilietybė, o jų turtas konfiskuotas.

Beveik visi šio leidinio straipsniai kalba apie A. Bilmanio veiklą prieš sovietinę okupaciją. Kiekvietoje vietose ministro Zadeikio ir jo estų kolegų pavardės. Iš A. Sprudzo straipsnio apie A. Bilmanio rašinius matyti, kad pastarasis iš viso yra parašęs didesnių ir mažesnių darbų apie 200. Lietuviams gali būti ypač įdomus jo rašinys apie rusų karienę Kotryną I, kuri buvusi latvaitė (žiūr. Latvijas Kareivis 1927 m. 174-176 psl.). Kiekvietoje istorikai aiškino, kad Kotryna I buvusi lietuvių kilmės. Taipgi lietuviams įdomus G. Ginsburgo straipsnis apie Klaipėdos laisvąjį uostą.

Baigiant šias pastabas, prisimenu mano teisės profesoriaus vokiečio posakis apie tu metus pasirodžiusią Čekoslovakijos prezidento J. Masaryko knygą — atsiminimus. Profesorius sakė: ši knyga rodo, kaip reikia atlikti valstybinio išdavimo aktus (prieš Austro-Vengriją), norint laimėti nepriklausomybę savajam kraštui. Panašiai galėtume pasakyti apie "Res Baltica": norint pažinti visas galimybes bei metodus kovoje su krašto pavergėju, reikia skaityti ir šį leidinį, ir A. Bilmanio raštus.

Res Baltica. A Collection of Essays in Honor of the Memory of Dr. Alfred Bilmanis (1887 — 1948). Edited by Adolf Sprudz and Arminis Rusis. Preface by Professor Loy W. Henderson. Leyden—A. W. Sojthoff 1968. 303 psl.

Baigdamas savo įvadinį žodį, Hendersonas pabrėžia, kad baltiečių tautos turi nemažesnę teisę į nepriklausomybę kaip belgai, olandai, Afrikos ir Azijos tautos. Pabaltijo kraštų likimas

M. Gudaitienė, Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokytoja, dirbanti joje 20 metų, taria sudiev savo šių mokslo metų auklėtiniams dėsmokslą

L. Jagėlaitė, Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos dešimtoji, baigiamoji skyriaus mokinė, atsisveikina su mokykla abiturientų vardu Nuotr. S. Dobkaus

Atsiųsta paminėti

Zenonas Ivinskis, DIE BALTI-SCHES FRAGE IM 17. JAHRHUNDERT. Atspaudas iš "Der Ostsee-raum im Blickfeld der deutschen Geschichte" p. 119-140. Boehlau Verlag Koeln-Wien 1970.

Zuvēdra nr. 1(18), balandžio 1 d. Osavos mediotojų ir meškeriotojų klubo "Ešerys" neperiodinis laikraštėlis. Oshawa, Ont.

Mitteilungen aus baltischem Leben Nr. 4(72), Dezember 1970. Leidėjas — Baltische Gesellschaft in Deutschland. Žurnalas gaunamas pas šios draugijos gen. sekret. Adam Gruenbaum, 8 Muenchen 15, Lessingstr. 5, W. Germany.

Studijų Dienos — 1970. Išleido ALB Kultūros Taryba. Redagavo Andrius Garolis. 1970 m. gruodžio 17 d.

Vietoj paskaitos — montažas Motinos Dienos proga. Jį sudarė ir atliko Toronto šeštadieninės mokyklos dešimtukai. Iš kairės: Linas Cepas, Gina Draudvilaitė, Andrius Gaputis, Aldona Jasinevičiūtė, Juozas Grigonis, M. A. Vingelyte, Paplius Tarvydas

Antroji Škėmos raštu rinktinė

JURGIS GLIAUDA

1970 metams besibaigiant, knygų lentynas pasiekė antrasis Antano Škėmos raštų tomas. Bendrąjį Škėmos raštų redagavimą tvarko A. Landsbergis, A. Nyka — Niliūnas ir K. Ostrauskas. Šiame tome idėtos (chronologine veikalų tvarka): Vilniuje 1943 m. parašyta trijų veiksmy pjęs "Julijana", Vokietijos stovyklinio periodo samšyje 1947 m. parašyta draminė legenda "Zivilė". Amerikoje parašyti veikalai "Pabudimas", "Vienas ir kiti", "Zvaidė", "Kaledu vaizdelis" ir "Ataraxia". Tomą užbaigia K. Ostrausko "Pastabos".

"Škėma yra suaugęs su scena ir jo kūryboje stipriausia yra drama", tvirtina J. Kaupas Lietuvių Enciklopedijoje. Tai yra šioš toks rašytojo nuvakinavimas, teikiąs neabejotiną pirmenybę tikrai vienam kūrybiniam žanrui. Dėlto, pasak J. Kaupo, šis tomas turėtų sudaryti visos rinktinės branduolį. O visdėlto kaip tik intensyviausią eksperimentinį novatoriškumą Škėma parodė "Celestoje". Tas fragmentinis veikalas sudaro jo ankstesnės gana neįsibalansuotos kūrybos sintezę tarp simbolinių ir natūralistinių nuokrypų.

Antrojo tomo medžiaga, sudėta chronologine tvarka, rodo, kaip autorius brendo scenos žanre. Nuo "Julijanos" iki "Ataraxia" yra toks didelis nuotolis, kad nejučiuomis pastarusios Škėmos veikalus norisi laikyti lyg ir kito autoriaus darbus. Atkaklus žmogaus veržimasis tikėti savo dievu ar stabu priverčia Škėmą nuolat prikraityti savy žmogaus, kaip tolika, apoteozę žmogaus — bestijos akivaizdoje. Tai artistiška pastanga išlaikyti pusiausvyrą tarp dviejų niekad nesusibėgantių savo ribomis pasaulių. To, atrodo, kad nebuvo įeškota Škėmos kūrybos visuomenėje.

Dar nebuvo įtarta, kad St. Przybyszewskio dramose "Meilės ir mirties šokis" idėjiškumas tarum išsėma Škėmos temų rubrikas. Lenkų dramaturgo alegoriką bei simbolius Škėma intensyviną, išnešdamas į įeškancio ir ciniško žmogaus pasaulį tas idėjas, kurias jis apreiškia kitais simboliais, vos sugaunamais, nes jie yra arti mūsų ir skleidžiasi realistinėje dirvoje.

Skirtingas betgi buvo Škėmos metodas, teikiąs pirmenybę vienur J. P. Sartre, kitur J. Joyce įtakoms. Ypa pagrindo netgi manyti, kad jei 1961 metų tragiškoji mirtis nebūtų jo išistikusi, būtų nuoties nuo Sartre bei Joyce ir pasinėšęs į prancūziškojo avangardizmo nirvaną. "Celestoje" jau matyti šio kelio gairės. Jean-Jacques Bernardas "Tylos teatras", įeškąs subtiliausio idėjos traktavimo, gal ir būtų buvęs Škėmos eksperimento rezultatas. Antrame tome kaip tik ir matyti gairės, kurių laikėsi autorius savo įeškiojimuose, bet netoli tūnuoję — dar neįėngę į drastiško eksperimento pasaulius. Lietuviškųjų auditorijų konservatyvumas buvo čia geras stabdys.

Škėmos didžiausia vertė scenos kūryboje ir buvo jo nerimas, siekiąs atrasti savus status bei dievus ir tą atradimą — atgauti.

Emilija Čekienė, KAD JI BUTŲ GYVA. Spaudoj skelbtų straipsnių rinkinys, 413 psl. Kaina \$5. Aplankas ir iliustracijos — Paulius Jurkauskas. Išleido 1971 m. "Vilties" Draugijos leidykla, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Saltinis nr. 2(1285), balandis. Šv. Kazimiero Sąjungos ir Tėvų marijono leidžiamas žurnalas. Adresas: 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Britain.

Akiraiki nr. 2(26), vasaris. Atviro žodžio mėnraštis, 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

skleisti scenos žmoguje. Šiuo nerimu jis labai artimas Aloyzo Barono atradimams beletristikoje.

Škėmos avangardizmas (jeigu ta sąvoka gali apimti žanrą ir metodą) glūdi jo veikalų vitališkume, kuris, kaip ir J. Conrado pasaulis, skendėja melsvame santėmyje. Chronologinė Škėmos veikalų rodyklė, nors ir negausi, visdėlto veda autoriaus įeškiojimo takais, kurie buvo pastanga atrasti "amžinuosius dramos kontūrus" (Ionesco citata). Tai vis stiprėjanti ir ryškėjanti pastanga plėstis savo scenoje, kurioj jis dar nesuėbu įvesti "Celestos" motyvų. Jo susidūrimas su būties filosofija, su dažnu konfliktu, jo klaidos, kartais pertempimai protestų vadeles, mums neatrodo esminių jo kūrybos bruožų. Tai buvo tik neįsengiami novatorizmo palydovai ir jam, ir daugeliui kitų. Esminė jo pastanga — būti nuolat nauju. Jį tarum degino paniška baimė pasikartoti. Tačiau laikotarpis, kuriame jis keitėsi, buvo per trumpas pilnam išsivystymui. Kaip antrojo tomo chronologija rodo, tai buvo dešimtmetis, o jo užmojai ir įtakos buvo kalinę dydžio.

Modernus jo veikalų nervškumas anaipolt nerodo nei idėjingumo, nei metodo. Tas nervškumas klaidingai suprantaš mas kaip tam tikro avangardizmo žymė. Tai tikrai autoriaus temperamentas, jo asmeninis įnašas į veikalą koloritą. Jau senieji klasikai buvo mėgę apreikšti tam tikrą nervškumą vaivorykštė. Pz. Strindbergo "Panėlė Julija" (parašyta 1888 m.) yra neaplenktas modernaus nervškumo veikalas.

Škėmos modernumas glūdi jo

DAILĖS PASAULIO KELIAI

Dail. Antano Tamošaičio mintys atidarant Vytauto Trečioko parodą Toronte

Betkurio kontinento žmonių rasės, tautos ar atskiro individo dailė rėmėsi estetiniais pagrindais. Taip buvo nuo seniausiu iki šių laikų. Dėl skirtingų geografinių, istorinių, kultūrinių, religinių, socialinių ir kitų įvairių sąlygų bei priežasčių dailė buvo ir yra nepaprastai įvairi bei šakota savo stiliais, tematika, turiniu ir kūrinių atlikimo technika. Meno aptarėjai — filosofai bei istorikai ją vertino, konservavo ir rinko į muziejus pagal jos estetinę — kūrybinę vertę. Vienų kūrėjų darbai buvo labiau iškelti, kitų kiek mažiau. Dailės srityje nebuvo ir nėra griežtų, aprežtų taisyklių, kurias įvertinti, nes kūryba, kaippo humanistinė sritis, priklauso jausmų, o ne matematinių taisyklių pasauliui.

Įvairūs dailės stiliai istorijos eigoje formavosi dešimtmečiais ir net šimtmečiais, dalyvaujant — bendradarbiaujant daugeliui menininkų. Istorinius stilius, kaip romaninį, gotiką, renesansą, baroką, rokoką ir kitus, išgūdė visa eilė didžiųjų menininkų bendromis įėjomis. Iki 19 šimtmečio pabaigos ir net 20-tojo pradžioje taip buvo įprasta, kad užsibrėžtos dailės idėjos, stiliai, siekiai buvo vykdomi daugelio dailininkų sutartinai, kaip pvz. impresionizmas, futurizmas, kubizmas, ekspresionizmas ir kiti.

Tik 20-tojo šimtmečio pradžioje ir iš dalies 19-to pabaigoje eilė menininkų, atmetę cėchų sistemą, realizmą, akademizmą ir sistemingą dailės mokymą mokyklose, pradėda kelti individo kultą — atskirą talentą dailėje. Čia ir iškyla visa eilė talentingų menininkų, kurie buvo mažai mokesi arba ir visai nesimoko dailės mokyklose. Jie išliko savo talento bei išradingumo dė-

žmogaus konfrontacijoje su neatrundamais stabais ir dievais. Tos konfrontacijos spąstuose žmogus žmogui kartais pavirsta žvėrimi, kartais šventuoju. Dvasios glūdumoje slypincios vertybės tampa milžinais arba baizomis. "Zivilėje" vaizduojama reinkarnacijos idėja, sukelusi savo laikų polemikos ir netgi protestų, išėina iš mūsų dėstomų avangardizmo apraiškų. Juk ta idėja yra archainė, galbūt labiausiai lietuviška (jeigu ji išreiškia senovės lietuvių tikėjimą). "Zivilės" drama buvo pats pirmas Škėmos įeškiojimų laiptas į konfrontaciją žmogaus su jo idėjinu pasauliu. Neįsengiami asmeniniai žmogaus su žmogui konfliktai sudaro veikalą turinį, bet toli gražu ne veikalą svorį.

Antrojo tomo pabaigoje pridėtos K. Ostrausko "Pastabos". Tai yra tam tikro pietizmo porėiškis, kiek tai liečia idėmų rašymo metodo nagrinėjimą, teksto ketimą, netgi jo konfliktinius protestus dėl konkursų, kuriuose jis mėgo dalyvauti. Pastabos yra gana scholastiškos, pedantiškai registruojančios gyvenimiškų autoriaus reikšmiskų faktus, tačiau neįžengiančios į kūrybinės esmės sferą. Galbūt Škėmos kūrybos aptarimai bus visų raštų paskutiniame tome? Bet leidejiai ir redaktoriai nepriėlo rūpintis autoriaus darbų įvertinimu. Jų pareiga — pateikti veikalą.

Antanas Škėma. RASTAI, II tomas. Chicago 1970. Išleido A. Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Tiražas 800 egz. Spaudė M. Morkūno spaustuė.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LITUANISTIKOS INSTITUTO SUVAZIAVIMAS įvyks gegužės 28—31 d. d. Chicagoje, Mid-America Inn, 5001 W. 79th St. Programoje yra visa eilė dėmesio vėrtų paskaitų, jų tarpe dr. Pr. Skardžiaus — "Kilmėnė lietuvių kalbos žodžių daryba", dr. W. R. Schmalstiego — "Jono Kazlausko lingvistiniai darbai", dr. J. Puzino — "Lietuvių kilmė ir jų gyvenamieji plotai naujausiu tyrinėjimų šviesoje", kun. dr. V. Gidžiūno — "Lietuvos istorijos šaltiniai Vatikano archyve", kun. V. Bagdanavičiaus, MIC, — "Lietuviško kopyltulpio genezės klausimu", dr. Z. Rekašiaus — "Lietuvos gyventojų kaita pokario metu", J. Dainausko — "Įrodymai teisė Lietuvos Statute", R. Misiūno — "Svedijos politika Lietuvos — Lenkijos padalinimų atžvilgiu" ir kt. Dėmesio yra vertas ir JAV LB centro valdybos rengiamas simpoziumas "Išėivijos kultūrinės politikos problemos ir kryptys", vadovaujamas JAV LB tarybos nario dr. K. Keblio. Simpoziume dalyvaus "Aidu" red. dr. J. Girnius, "Metmenu" red. dr. V. Kavolis, JAV Fondo valdybos pirm. dr. K. Ambrozaitis ir JAV LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas. Bus svarstomos sąlygos kultūriniam dinamiskumui išlaikyti, turimų išteklių racionalus panaudojimas, kultūrinių reikalų skirstymas į pirmaeilius ir antraeilius.

ORIGINALŲ TRIJŲ MENININKŲ koncertą Bostono Jordan Hall salėje surengė smuikinininkas Izidorius Vasyliūnas, pianistas Vytenis Vasyliūnas ir sopranas Aušra Vedeckaitė-Rieglė, kuri yra baigusi Julliard muzikos mokyklą Njujorko, dainavimą studijavusi Vokietijoje ir Austrijoje. Bendromis įėjomis trys menininkai atliko Mocarto ariją "L'amerio" iš operos "Il re pastore", koncertinę ariją "Jau syposi pavasaris", tris Bacho kantatų arijas, B. Godardo "Joselyn" operos "Lopšinė", P. Čaikovskio romaną "Tiktai kas ilgesį pažįsta", A. Fote "Airių liaudies daina", J. Žilėvičiaus dainą "Močiute, širdelė". Koncerto dėmesio centre buvo J. Gaideiio penkių dalių suita sopranui, smuikui ir fortepijonui "Klajūno maldos", kuriai jis panaudojo Leonardo Andriekaus tekstą. Pirmą kartą koncertinėje scenoje nuskambėjusios "Klajūno maldos" buvo pilnos tragizmo, nusivylimo, šaukimo tamsoje. Šio kūrinio paruošimas pareikalavo daugelio valandų nelengvo darbo, kol buvo išgautas trijų atlikėjų puikus derinys. Koncertas užbaigtas J. Naujailio ir Maironio daina "Oi neverk, motušėlė".

SOL. STASE KLIMAITE-PAUTIE-NIENE, sopranas, lankėsi Chicagoje, kur "Columbia Recording" studijoje įrašė lietuviškų dainų rečitalį, akompanuojama Aleksandro Kučiūno. Ploktelė Chicago įšėlis J. Karvelis. Joje bus keturiolika dainų šio kompozitoriaus: Banaicio, Gaidelio, Jakubėno, Sodnio, Naujailio, Gruodžio, Laumenskienės, Simkaus, Vanaigėio, Tallat-Kelpšos ir Petrausko. Ploktelės aplankas — dail. Alf. Dočiaus. Sol. S. Klimaitė — Pautienienė gyvena Kalifornijoje, Santa Monika mieste, yra Kalifornijos lietuvių radijo klubo pirmininkė ir programos vedėja.

BOSTONO KULTŪRINIAME SUBATVAKARYJE skaidrėmis iliustruotą paskaitą apie moderniąją skulptūrą skaitė jaunosios kartos skulptorė M. Kairiūkštė-Balkuvienė.

PETRO VISCINIO VADOVAUJAMA radijo valanda "Laisvės varpas" surengė pavasarinį koncertą Bostone, programai atlikti pasikvietus Montrealio menininkus — kolaratūrinį sopraną G. Butkutė-Capkauskienę ir Aušros Vartų parapijos vyrų oktetą, kurio vadovas yra sol. A. Keblys, dirigentė ir akompaniatorė Madeleine D. Roch. G. Butkutė-Capkauskienės bostoniečiams atvėžė porą G. F. Haendelio kompozicijų, Offenbacho, Mocarto, Verdi operų arijų ir pluoštą lietuvių kompozitorių dainų. Didžiausio dalyvių dėmesio susilaukė Vyta. Klovos prapleštos liaudies dainos "Rūta žalioji", "Močiutės dvarėly", Vl. Jakubėno "Mėlynai varpeliai", "Gėlės iš šieno". "Keleivyje" paskelbtoje recenzijoje džiaugiamasi viešnios iš Montrealio gražiu, išlygintu, skambiu ir pakankamai stipriu balsu, tobula atliekamų kūrinių interpretacija. Keliama mintis, kad jos atskirai rečitalį turėtų surengti Bostono koncertus organizuojanti Baltiečių Draugija. Šiltai buvo sutiktas ir vyrų oktetas su sol. A. Kebliu, dainavęs tarptautinius ir lietuvių kompozitorių kūrinius.

DR. HERMANNO BUDDENSIEGO išverstas K. Donelaičio "Metus" ("Die Jahreszeiten") R. Vokietijos skaitytojam išleido Insel Verlag leidykla Leipce. Viršelį puošia pagal Tolminkiemjė rastą kaukolę atkurto portretinio biusto nuotrauka. K. Donelaičio "Metų" pirmosios dr. H. Buddensiego vertimo laidos buvo susilaukta Miunchene. Dalį šio vertimo paskelbė prof. V. Girnus redaguojamas R. Vokietijos literatūros žurnalas "Sinn und Form". Antrąjį pilną vertimo laidai Leipce dr. H. Buddensiego parašė specialų įvadinį straipsnį, supažindindamas skaitytojus su K. Donelaičiu, pabrėždamas jo "Metų" savitumą Europos XVIII š. literatūros istorijoje, jo reikšmę lietuvių kalbos ir literatūros raidai.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ VILNIAUS SKAICIAVIMO MASINŲ SKB gamyklos kraštotyrininkų klubas "Alkas" M. K. Čiurlionio meno mokyklos salėje surengė kurtuviškos etnografinės vakaronės. Senovinių dainų, liaudies šokių ir žaidimų programą atliko iš Kurtuvėnų atvykęs ansamblis, vadovaujamas aštuonmetės mokyklos vedėjo pavaduotojos Janinos Cepulytės.

VYRIAUSIOS FARMACIJOS VALDYBOS vaistažolių skyriaus vadovė Eugenija Simkūnaitė sėkmingai apgynė biologijos mokslų daktaro disertaciją "Lietuvos vaistiniųjų augalų resursų naudojimo biologiniai pagrindai". Mokslų kandidato disertacijai ji taip pat buvo pasirinkusi vaistažolių temą. Dr. E. Simkūnaitė yra turbūt vienintelė šios srities specialistė Lietuvoje.

KULTŪROS PAMINKLŲ FONDUI buvo skirtas Vilniuje įvykusio berniukų choro "Ąžuoliukas" ir vargonininko B. Vasiiliausko koncerto pelnas. H. Perelšteino vadovaujamas "Ąžuoliukas" atliko B. Dvariono "Žvaigždute", P. Čaikovskio "Uola", eilę lietuvių dainų, B. Vasiiliauskas — A. Raciūno ir J. Brahmsio kompozicijas vargonams. Koncertą suorganizavo Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Vilniaus skyrius.

BUDAPESTO RADIJAS laidoj "Kelonę po literatūrą" vengrų dramaturgams skirtą programą papildė Kazio Sajos pjesė "Pranašas Jona", vengrų kalbon išversta Endrės Bojtaro, radijui priitaikyta poeto Ištvanio Ejsorio. Pernai Budapešto radijas savo klausytojus buvo supažindinęs su K. Sajos pjesė "Maniakas". Vengrijos leidykla "Europa" jau yra paruošusi spaudai K. Sajos penkių pjesių rinkinį, kurį išvėrtė E. Bojtaras ir L. Marazas.

BIBLIOTEKININKŲ ŽURNALAS "Citadel", leidžiamas Čekoslovakijoje, Bratislavos mieste, paskelbė Vilniaus universiteto docentės G. Ragutienės straipsnį "Apie estetinį vaikų auklėjimą bibliotekoje".

TARPTAUTINĖJE KONFERENCIJOJE Miunchene dalyvavo Kauno fizikinių — techninių energetikos problemų instituto mokslinis sekr. Vytautas Eva.

VILNIAUS UNIVERSITETO medicinos fakulteto bendrosios chirurgijos katedros vedėjas prof. dr. Algimantas Marcinavičius dvi savaites viešėjo Italijoje. Paduvos universiteto profesoriam ir studentam jis skaitė paskaitas apie Lietuvos kardiologijos pasiekus laimėjimus Vilniaus klinikoje, pagrindinį dėmesį skirdamas širdies, kraujagyslių operacijoms, audinių ir organų perkėlimui.

"HERKŲ MONTE", dviejų serijų, keturiolikos dalių filmą, jau kuria rež. Almantas Griekvičius. Pagrindinius vaidmenis atliko: Herkaus — Vilniaus dramos teatro aktorius Antanas Sruos, Katrynos — estė Reinė Lio, Tartu Vanemuinės teatro aktorė. Scenarijų parašė Saulius Saltenis, pasinaudojamas kryžiuočių metraštininku P. Dusburgo kronikomis. Filme bus daug masinių scenų, vaizduojančių kautynes su kryžiuočiais. Nemaža jų bus filmuojama prie Marienburgo. Rež. A. Griekvičiui talkina jo pavaduotoja R. Vosiulitė, operatorius J. Tomaševičius ir dail. V. Kalinauskas, pasižymėjęs grafikas. Filmas "Herkų Montė" yra pirmasis Vilniaus studijos bandymas atskleisti žiląją senovę. Ekranas jis turėtų pasiekti sekančiais metais.

KETVIRTĄ KARTĄ SURENGTĄ estradinės dainos konkursą "Vilniaus bokštai — 71" laimėjo vilnietė Zina Jurgutytė ir panevėžietis Gintautas Steponavičius. Diplomas buvo atžymėti vilniečiai Silvija Zinkevičiūtė, Benediktas Gudeikis ir šilutietis Romas Balčytis. Konkurso laureatai dainavo: Z. Jurgutytė — T. Sadausko "Prie didelio kelio", R. Zygaičio "Devinčiąją fortą", G. Steponavičius — T. Makaciūno "Kalnų sakmę", M. Vaitkevičiaus "Pokalbį su gluosniu". Šių estradinių dainų teksto autoriai yra poetai S. Žilbinas, J. Nekrošius, V. Bložė ir V. Barauskas. Baigmines konkursu varžybas transliavo Vilniaus radijas ir televizija.

KAUNO PROFSAJUNGŲ kultūros rūmų tautinių šokių grupė "Suktinio" gegužės pradžioje turėjo dvi savaites trukusią koncertinę išvyką Jugoslavijoje — Belgrade, Zagrebe, Liublianoje ir Adrijos pajūrio kurtuose. Kauno muzikinio teatro sol. G. Jasūnaitė "Suktinio" pasirodymus papildė lietuvių kompozitorių dainomis, skaitovė L. Surgienienė — S. Nėries, E. Mielėlaičio ir jugoslavų poetų kūrinių. Tuo pačiu metu Čekoslovakijos miestuose gastroliavo Panevėžio estradinis ansamblis "Ekranas", vadovaujamas E. Karpio.

KLAIPĖDOS STATTYBININKŲ kultūros rūmuose gegužės 5 d. įvyko mokslinė teorinė konferencija "Baltijos jūra ir jos tyrimai". Pranešimus apie Baltijos jūros praeitį, dabartį ir ateitį, jos dugną, pajūrio kopas, krantus ir jų vystymąsi skaitė Lietuvos mokslų akademijos zoologijos ir parazitologijos fizinės geografijos skyriaus vadovas prof. dr. V. Gudeikis, geografijos mokslų kandidatai V. Minkevičius, V. Kirlys ir akademijos mokslinis bendradarbis V. Lukoševičius.

UNITED TRUST

SWANSEA, \$6,900 įmokėti. 7 kambariai. Du augštai, atskiras, mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandenių-alyva šildomas. 2 prausyklos, dideli kambariai.

HIGH PARK — BLOOR, \$15,000 įmokėti. Trys butai (tripleks) naujesnės statybos. 3 garažai ir įvažiavimas. Viena skola. Arti visko.

ROYAL YORK, \$20,000 įmokėti. Keturių butų pastatas su privačiu įvažiavimu ir garažais. Arti susisiekimo ir krautuvų. Geras nuomojimas. Viena skola.

BLOOR — LANSLOWNE, \$2,500 įmokėti. 6 kambarių namas su garažu ir įvažiavimu, dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Viena atvira skola. Už mėnesio galima užimti.

ISLINGTON, \$9,500 įmokėti. Vieno augšto, 3-jų miegamųjų mūrinis namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. 5½% mortgicūs. Arti susisiekimo.

SWANSEA, \$2,900 įmokėti, 5 kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Moderni virtuvė ir prausykla. Arti susisiekimo ir krautuvų.

RONCESVALLES, \$5,900 įmokėti. 8 kambarių mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Dideli kambariai. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Viena skola balansui. Prašo \$29,500.

BATHURST — LAWRENCE, 6 butų modernus pastatas su balkonais. Garažai ir privatus įvažiavimas. Geros nuomos su sutartimi. Butai po 2 ir 3 miegamuosius. Prašo \$25,000.

B. SAKALAS

Namų telef. 766-8479

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antradi. 10-3
Trečiadi. uždaryta
Ketvirtadi. 10-3
ir 4:30-7
Penktadi. 10-3
ir 4:30-8
Šeštadi. 9-12
Sekmad. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 7%
už term. indėlius 1 metams 6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės — iki \$10.000 8½%
nekiln. turto — iki \$30.000 8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduoame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DUNDAS ST. W. — RONCESVALLES, 6 kambariai, mūrinis, vieta dviejų automobilių garažui. Arti puikios susisiekimo ir krautuvų. Įmokėti \$5.000.

HOWARD PARK AVE. — RONCESVALLES. Atskiras, 9 kambariai, 2 prausyklos, gilius sklypas. Didelis garažas ir dirbtuvė, tinkama amatininkui. Namas be skolų; įmokėti \$8.000.

BLOOR — JANE, 7 gražūs kambariai, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos. Du įrengti kambariai rūsyje. Soninis įvažiavimas, garažas. Namas arti požeminio susisiekimo ir apsipirkimo. Prašo įmokėti apie \$10.000.

ANNETTE — DURIE ST., 10 kambarių dvibutis. Viskas įrengta dviem seimom. Soninis privažiavimas, du garažai. Namas be skolų, įmokėti \$10.000.

MIMICO — LAKESHORE RD., naujos statybos 14 kambarių, 3 atskiri butai (tripleks) vandenių-alyva šildomas, dvigubas garažas. Atvira skola 7½%. Įmokėti apie \$15.000.

JANE — BLOOR. Originalus 10 kambarių dvibutis (duplex). Idealus dviejų seimų namas. Įmokėti \$10.000. Viena skola. Puikus pirkinys.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
Sav. FRANK PETIT (tarp Dundas ir College) Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)
5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — DUNDAS, \$5.000 įmokėti, 8 kambarių namas, garažas. Prašoma \$26.000.

JANE—ANNETTE, \$15.000 įmokėti, 3 butų namas. Prašoma \$51.900.

ETOBICOKE, \$10.000 įmokėti, gražus 6 kambarių vienaauštis (bungalow). Prašoma \$32.900.

J. KUDABA

Namų tel. 783-2105

ATA
mielam Tėvui

Lietuvoje mirus, nuoširdų užuojautos žodį BALIUI,
JONUI ir STASIUI RUKSOMS taria —

Kun. Pr. Gaida

Vyt. Kastytis

ATA
mylimai Motinai

mirus Lietuvoje, liūdesio valandoje sūnui JUOZUI
GLIZICKUI ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą —

J. E. Staškai

J. R. Šleiniui

J. Bataitis

A. Braškys

A. Grigutis

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Berlyne kartu su R. Vokietijos plaukikais rungtyniavo ir grupę sportininkų iš Lietuvos. Septyni Lietuvos plaukikai iškovojo 9 pergales. B. Užkuraitytė iškovojo dvi pergales ir pagerino 2 Lietuvos rekordus. Taip pat dvi pergales iškovojo V. Tiknius. Vilnietis A. Juozaitis laimėjo 100 m. krūtine plaukimą ir pagerino Lietuvos berniukų rekordą.

Lietuvoje viešėjo Poznanės Lecho krepšininkai, kurie žaidė porą draugiškų rungtynių. Kaune juos nugalėjo žalgiris 82:67 ir Vilniuje Statyba 87:69.

Tarptautinėse sunkiosios atletikos varžybose, kuriose dalyvavo ir 3 Lietuvos atstovai, I vietą laimėjo V. Savickis, iškėlęs 450 kg., ir J. Giedraitis, sunkiam svoriui iškėlęs 500 kg.

Trys Vilniaus Kibirkšties moterų krepšinio komandos žaidėjos L. Vinčaitė, N. Vaciulėnaitė ir A. Jankūnaitė šiuo metu yra Maskvoje ir ruošiasi pasaulio moterų krepšinio pirmenybėms.

I Sov. Sąjungos rinktinę ruošti 1971 m. baidarių ir valčių Europos bei pasaulio pirmenybėms pakviesti 3 atstovai. Iš jų du yra lietuviai — vilnietis V. Česūnas ir J. Survilaitis.

Sov. Sąjungos krepšinio rinktinę išvyko į Jugoslaviją, iš kur vėliau vyks į JAV. Rinktinėje žaidžia ir žalgirietis M. Paulauskas.

PROFESIJONALŲ FUTBOLAS
TORONTE

Toronte įsisteigę profesionalų futbolo komanda "Metros". Ji sudaryta iš įvairių Europos tautybių žaidėjų ir yra verta dėmesio. Komanda dalyvauja N. American Soccer League, kuri apima visą S. Ameriką. Toronte rungtynės visuomet vyksta Varsity stadione. Praėjusių sekmadienį "Metros" sužaidė su "New York Cosmos" lygionis 2:2. Sekančias rungtynes "Metros" žais Vašingtone. "Metros" komanda yra jauna ir labai spalvinga — sudaryta iš jaunų italų, graikų, portugalų, anglų ir škotų žaidėjų. Jauniausias žaidėjas komandoje yra Brian Talbot, kuris yra tik 17 m. amžiaus. "Metros" tuo tarpu turi du pralaimėjimus ir dvi lygybias. Lygybias su "New York Cosmos", kurie dar neturi pralaimėjimo, turėtų būti augštai vertinama. A. S.

FUTBOLŲ ŽAIDYNĖS

Varsity Stadium

METROS

- HEARTS

IS ŠKOTIJOS

Gegužės 24,

pirmadienį,

3 val. p. p.

Bilietai: \$2.00, \$2.50

Iš anksto parduodami visose

"MAC's MILK" krautuvėse

FUTBOLŲ ŽAIDYNĖS

Varsity Stadium

METROS

- LANEROSI

IS ITALIJOS

Gegužės 28,

penktadienį,

8 val. vakaro

Bilietai: \$2.00, \$2.50

Iš anksto parduodami visose

"MAC's MILK" krautuvėse

TAISOME AUTOMOBILIŲ SULANKSTYMUS, PERDAŽOME NAUJAI IR
ATLIEKAME KITUS AUTOMOBILIŲ IŠVIRŠINIUS TAIŠYMO DARBUS

NATION WIDE AUTO BODY

332 High Park Ave. (prie Dundas St. W.)

Toronto 9, Ontario

CELLI BROS. Telefonas 767-2125

TORONTO MIESTAS

Pranešimas

atmatų išvežimo reikalu

Kadangi pirmadienis, GEGUŽES 24, yra nedarbo diena

miesto tarnautojams, tą dieną atmatos nebus išvežamos.

PIRMADIENIO išvežimas bus atliktas ANTRADIENI,

o antradienio — TREČIADIENI.

H. F. Atyeo, P. Eng.,

gatvių priežiūros viršininkas

Ateitininkų žinios

Tėvų komitetas dėkoja visoms ponoms, kurios kepė ir paaugojo pyragus išpardavimui. Tik visiems kartu dirbant ir prisidedant tėra įmanoma ką nors pasiekti. Ačiū labai!

MAS centro valdyba nuoširdžiai dėkoja Toronto tėvų komitetui už \$100 auką. Centro valdyba pripažina visomis moksleivių kuopomis JAV ir Kanadoje. Toronto tėvų komitetas, kurio tikslas yra remti tik Toronto ateitininkus, kiekvienais metais paremia centro valdybą. Tai yra ypatingai brangi aukla buvo O. Pabedinskaitės, kuri gyvendama tik iš kuklios pensijos paaugojo centro valdybai \$10. O. Pabedinskaitės paramos sulaukiame jau nebe pirmą kartą. Dėkojame Dievui, kad tokių žmonių yra.

Wasagos stovykla artėja ir daug kas 16-17 metų jaunuolių, kurie nedirba kreipiasi, ar negalėtų padėti vadovauti. Vadovų pareigos nėra lengvos ir jom reikia pasiruošti. Be to, vadovų skaičius yra ribotas. Tačiau bus sudaryta atskira vyresniųjų berniukų ir mergaičių grupė, kurie stovyklos metu bus ruošiami ateities stovykloms vadovauti ir kartu būreliams globooti. Visi vyresnieji, kurie tuo suinteresuoti, kviečiami tuo pasinaudoti.

Skautų veikla

Antrame priešstovykliniame posėdyje gegužės 16 d. aptarti vadovybės ir programų klausimai. Registruotis per draugoves ir IX Romuvos stovyklą ligi liepos 1 d., sumokant \$3 reg. mokesčio, kuris yra stovyklapinigų dalis. Stovyklautojų registracija su reg. mokesčiu siunčiama: s. L. Sendžienė, 19 Bermuda Ave., Tor. 18, tel. 233-4188. Stovyklos mokesčiai: 1 asm. 1 sav. — \$23; 2 sav. — \$40; 2 asm. 1 sav. — \$40; 2 sav. — \$70; 3 ar daugiau asm. 1 sav. — \$50; 2 sav. — \$90.

"Rambyno" tunto skautai, vad. s. J. Dambaro, gegužės 16 d. dalyvavo kanadičių skautų "Church" paradede. Ps. P. Butėnas, ejs "Rambyno" tuntininko pareigas, LSS Brolijos VS paskirtas tuntininku dvejų metų kadencijai. Jo tel. 769-1489.

"Rambyno" tunto vadijos posėdyje gegužės 11 d. svarstyti uniformos sutvarkymo, draugovių turto išsigijimo ir stovyklos reikalai. Vadija papildyta jaunaisiais vadovais sk. vyčiai: A. Kobelskui, A. Simanavičiui ir R. Marijošium.

Lietuvių Skautų Sąjungos tarybos pirm. v. s. A. Saulaitis balandžio 24 d. bendraraščių praneša, kad Lietuvių Jūrų Skautija įsijungia į LSS. Lietuvių Jūrų Skautija nustoja egzistavusi kaip atskira organizacija. Kviečiami visi LJS vadovai-vės, nariai-rės įsijungti į LSS vienetus, susisiekiant su vietovių tuntininkais, vietininkais ligi š.m. gegužės 31 d. Grįžtančių į LSS vadovų-vių sąrašą tarybos pirmia paskelbs netrukus. Č. S.

"The Globe a. Mail" gegužės 9 d. laidos sporto skyriuje įdėjo platoką rašinį apie jaunąjausią Nešukaicių šeimos narę Gloriją, turinčią 9 metus amžiaus. Pasak tėvų, ji būsimanti geriausia stalo teniso žaidėja. Vyriausioji Violeta yra laimėjusi daug pergalių, kiek mažiau vidurinė — Flora.

Kanados Lenkų Bendruomenė, pasivadinusį Kongresu, apima visus Kanadoje gyvenančius lenkus. Ji veikia ne tik savo viduje, bet ir bendrame Kanados gyvenime. Apie savo veiklą ji informuoja plačiąja visuomenė specialiu spausdintu biuleteni anglų ir prancūzų kalbomis. Pvz. 1971 m. 4 nr. informuoja apie lenkų nusistatymą dvejų kalbų ir kultūrų komisijos darbų atžvilgiu, apie Winnipegę įvykusį visuotinį suvažiavimą, apie pasižymėjusius lenkus Kanados gyvenime, apie lenkų tyrimų institutą, jaunimo veiklą, skautus, apie lenkų meną bei kultūrą užsieniuose.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

irengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

AL
GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, 12 kambarių dvibutis, 3 virtuvės, vandens šildymas, arti Bloor, puiki vieta nuomojimui, apie \$10.000 įmokėti, nuosavybė be skolų. Pilna kaina \$38.900.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 9 kambarių per du augštus atskiras mūrinis namas, garažas su plačiu įvažiavimu, 2 virtuvės, 1 atvira skola 10-čiai metų.

SWANSEA, atskiras 6 kambarių namas, kvadratinis planas, moderniai įrengtas, pilna kaina \$32.900, arti Bloor.

BLOOR — SIX POINT gražus 6 kambarių vienaauštis, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$10.000 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

ROYAL YORK — BLOOR, puikus 6 kambarių vienaauštis su dviem užbaigtais kambariais rūsyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$10.000 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

ANNETTE — INDIAN RD., apie \$10.000 įmokėti, atskiras 10 kambarių namas, 3 virtuvės, gera vieta, viena atvira skola 10-čiai metų.

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus

6% už šerūs (numatoma)

6% už taupymo s-tas

6½% už 1 m. term. dep.

7% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8½% už mortgicūs

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICŪS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEBEC — DUNDAS, \$2.500 įmokėti, 6 kambarių, per visą namą koridorius, 2 modernios virtuvės, nauja krosnis, rūšys, įvažiavimas; prašoma \$18.000.

BLOOR — WINDERMERE, atskiras plytinis 6 kambarių namas, moderni virtuvė, moderni krosnis, platus įvažiavimas su garažu; prašoma \$29.900.

PRINCESS MARGARET — MARTIN GROVE apylinkėje, \$10.000 įmokėti, vienaauštis (bungalow), plytinis, atskiras, 4 miegamųjų, garažas, didelis poilsio kambarys, pilnai užbaigtas, labai švarus. \$5.000 ĮMOKĖTI, dvibutis (duplex) 10 kambarių, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2 saulės kambariai, šiltu vandeniui šildomas, 2 garažai, mortgicūs 8%; prašoma \$38.900.

10 KELIAS — ROSEWOOD AVE., \$5.000 įmokėti, atskiras plytinis, 6 šviesūs kambariai su saulės kambariu, nauja krosnis, privatus įvažiavimas, garažas, vienas mortgicūs 9%.

Tas pat... ar snaisi, ar pasitarime sėdėsi; ar susimetrikusi, ar be metrikacijos gyvensi; ar pradėsi dirbti, ar išjungsi į gamybą; ar trys kambariai su uošve, ar vienas kambarys be uošvės; ar deginė parduoda nuo 8 val., ar nuo 10 val.; ar turgelyje, ar iš prekybos; ar barzdą auginsi, ar nesiskutėsi būsi; ar prakalbą pasakysi, ar patylėsi; ar vienas dirba — du prižiūri, ar du dirba — keturi prižiūri; ar pirmą rūšis, ar antrą; ar adatų atvežė, ar siūlų nėra; ar siūlų atvežė, ar adatų nėra; ar užmiestėje vila, ar antra žmona; ar iš neišnešė, ar iš sutauptų žaliavų.

Adolfas Grigas
(„Šluota“, 1971, nr. 5)

Skelbimas įmonėje
Vienoje įmonėje, kur dirba daug moterų, vadovybė išskubino skelbimą: „Jeigu jūs nerūpinatės platus, saugokitės mašinų; jeigu jūs sauras, saugokitės mašinų!“

Greičiausiai žmona...
— Tu tikras donžuanas! Vakar mačiau tave su viena moterimi, su kuria tu niekad nevaikščiodavai.
— Tai greičiausiai buvo mano žmona!

Ar dalyvausi?
— Ar dalyvausi mano vestuvėse?
— Tu tuokiesi? Su kuo?
— Su tavimi!
— Gerai, ateisiu!

SYPSENOS

Pasiskundimai
Vienoje Afrikos valstybių, Gvinėjos, susitiko amerikiečių ir sovietų atstovai. Amerikiečių atstovas pradėjo skųstis, kad kiniečiai komunistai amerikiečius vadina „purvinais kapitalistais“. I tai sovietų atstovas atsakė:
— Ko jūs, amerikiečiai, jaudinatės? Mus, sovietus, tie patys kiniečiai vadina „purvinais suminimais“, purvinų kapitalistų tarnais, bet mes nesijaudiname...

Nepasiduok...
— Tu nepasiduok komanduojamam žmonos! Parodyk dantis — pataria draugas.
— Ačiū už patarimą, bet negaliu. Kartą bandžiau ir netekau trijų dantų!

• Prie taurelės žmonėms greičiau proto, negu pinigų pri-trūksta („Šluota“).

Protiniai dantys
B. Kienė iš Kauno rašo:
— Mano vyras pastaruoju metu skaudžiai pergyvena, kad jam iškrito paskutinis protinis dantis. Jis bijo, kad tai sudarys jam sunkumų ateityje išsilaikyti vadovaujantįme protiniam darbe. Kaip jį nuraminti?
— Pasakykite, kad neretai panašiam darbe sėkmingai darbuojasi net ir visiškai bedandčiai.

Sutaupė 6 centus
— Mamyte, aš sutaupiau 6 centus!
— Puiku, sūneli, kokių būdų?
— Aš nunešiau tavo anoniminį laišką poniai Petraitienei.

• Krentant stacia galva į bedugnę, belieka viena paguoda: galvoti, kad ji neturi dugno.
• Kai Brisiaus kaimynystėje duodama katėms lakti, šuo būdu nesiskundžia.

Parinko Pr. Alš.

ASTUONIŲ ŠEIMŲ KLUBAS

BUFFALO, N.Y. Gegužės 2 d. Buffalo klubas minėjo savo vienos organizacijos veiklos dvidešimties metų jubiliejų. Jos vardas — Buffalo Lietuvių Klubas — laikam gali priminti kažkada Lietuvoje paplitusius „piliečių“ ar „inteligentų“ klubus, kur žmonės užsakydavo „gimnazistų su silkuote“, t. y. kur galima būtų nugerti nei pavalgyti. Bet šis klubas gal ir pats gerai nežino, kodėl taip pasivadino. Steigėjai prisimena, kad Buffalo Tarptautinis Institutas pažadėjo patalpinti lietuvių suėjimams, tik negalėjo bevardės draugijos priimti, tai greitosiomis pasirinkimo būdais. Gal kas ir daugiau slepiasi už to pavadinimą. Besikuriant reikėjo galvoti apie prieštaringas ir pokarines išievyti kartos bendravimą, dėlto klubo įvairūs galėjo visus mąstyti. Pradžioje tuo buvo pusiausvyra: pusė dipukų, kita pusė — ankstyvųjų ateivių. Deje, bendrauti nebuvo lengva — skyrėsi abiejų pusių išimokslinimas ir patirtis. Pirmieji ateiviai, gal laikas neradę tikro „klubo“, atėjo, tik keletas šeimų išliko. Dabar ir jubiliejinis pietus atsilankė tik viena ankstyvųjų imigrantų pora. O ir pokarinė dipukų karta spejo nunokti, tariant J. Bačiūno žodžiais. Bet klubas gal didžiulis, kad tebeturi porą su trupmenom jaunimo kartos šeimų. Ir aplamai, tik pačioje pradžioje klubui priklausė keliolika šeimų, o jau koks dešimtmetis, kai jo branduolį sudaro astuonetas šeimų su vaikuriom trupmenom. Tai laikas paklaus: kam apie tai ir rašyti? Teatsako skaitytojas, ar vėta, — pasikaitęs duomenų.

BARRIE, ONT.

KAZYS ŠALTYS, 59 m. amžiaus, prieš dvejus metus sunegalavęs širdžiai, gydytis Royal Victoria ligoninėje Barrie ir Toronto General ligoninėje. 1970 m. vasarą praleidęs Barrie mieste, specialiąją patariamą grįžo į Toronto General ligoninę tyrimams ir tolesniam gydymuisi. Tų pat metų lapkričio mėn. pergyveno sunkią ir sudėtingą širdies operaciją. Pralaidęs apie septynias savaites ligoninėje, grįžo į namus. Jo sveikata šiek tiek pagerėjo, bet specialistų gydytojų pripažintas nedarbingu. Jis dirbo Mansfield-Denman General Co. Ltd. Tires Division Barrie mieste. Kaip nedarbingą nuo š. m. vasario 16 d. įmonė paleido į pensiją. Jis ten išdirbo 15 metų. Barrie mieste jis turi įsigijęs namelį ir 5 mylios nuo Wasaga Beach vasarnamį. Jis yra didelis žuvinimo sporto mėgėjas.

Barrie lietuvių gyvena labai mažai — 3 šeimos. Dauguma jų yra pensininkai. Apylinkėje yra keletas ūkininkų. Vieni jų yra seni ateiviai, kiti naujai atvykę. Mieste visi lietuviai yra įsikūrę labai gerai, laikurie turi net po kelis namus. Kaimynai bei draugai žvejai naujam pensininkui Kazui linki geriausios sėkmės. J.s

LIETUVIŠKŲ...

(Atkelta iš 3 psl.)
Bendras atnaujintos šventovės vaizdas atrodo labai gražiai. Ji atremontuota kun. T. Narbuto pastangomis.

Trijų kryžių šventovė
Trys kryžiai primena Vilniaus Trijų Kryžių kalną, kur žiaurūs okupantai komunistai kryžius sunaikino. Ši lauke pastatyta šventovė yra pirmoji pasaulyje, primenanti visiems lietuviams taip brangų Trijų Kryžių kalną. Ši šventovė yra taip pat visu Lietuvos kankinių garbei. Apie 400-000 Lietuvos gyventojų okupantai komunistai ištrėmė ar išžudė. Daug jų tūkstančių yra tikri kankiniai už tikėjimą ir tėvynę. Prie šių kankinių prisiminti ir visi kiti komunistų okupuotų kraštų kankiniai. Šventovė pastatyta minint 25 metų žiaurią sovietų komunistų okupaciją Lietuvoje. Tebūna ji kaip mūsų šauksmas, jog mes, laisvojo pasaulio lietuviai, neužmirštame kankinamus Lietuvos ir kviečiame visus susimąstyti ir prisiminti visus kankinius ir ryžis ka nors daryti pavergtųjų išlaisvinimui.

Tai dalis kun. dr. Tito Narbuto įrašo leidinyje apie tuos Tris Kryžius tolimoje Amerikoje, dabartinėje jo parapijoje Dayton, Ohio. Vietovė pašventinta vysk. V. Brizgio 1965 m. birželio 27 d. Leidinėlis papuoštas puikiomis trijų kryžių detalėmis.

Iš tolo atrodo, tai yra šventovė, kur galėtų melstis ir senieji mūsų aniniai, anų tolimųjų laikų senoliai. Čia visa taip lietuviška, kad ir Dievas atrodo arčiau.

Garbė kun. dr. T. Narbutui ir visiems daytoniečiams. O jų nėra ne keturių šimtų.

• Jei varlė atsisako sparnų, tai dar nereiškia, kad ji kukli.
• Metus kaulą, šunų lenktynių skatinti nereikia.
• Nori vienminčio — pirk papūgą.

Per dvidešimt metų Buffalo Lietuvių Klubas turėjo iš viso \$12,864.00 pajamų ir tik truputį mažiau išlaidų. Pinigai buvo surinkti iš įvairių parengimų, rinkinių, nario mokesčių ir kt. Štai kaip paskirstytos didžiosios išlaidų sumos:

1. Bendrajai šalpai (Vasario 16 gimnazijai, BALFUI ir kt.) \$4,603.00.
2. Lietuvos laisvinimo reikalams (ALTAI, Tautos Fondui, Rezolucijų Komitetui) \$1,905.00.
3. Kultūriniam reikalams (Lietuvių Fondo klubo vardui ir individualiai, Kultūros Fondo, Bendruomenės Centrai, tautiniams drabužiams, istorijos muziejui, Vašingtono koplyčiai ir kt. \$2,130.00.
4. Vietos veiklai \$4,044.00. Aplamai, kasmet pajamų vidurkis siekia \$643.00. Ir visa tai atliktą maždaug astuoneto šeimų. Ar yra JAV ir Kanadoje kita tokio pobūdžio astuonių šeimų organizacija su tokiais pinigais rodikliais?

Klubas 1957 m. įstojo į Lietuvių Bendruomenę kaip atskiras vienetas, davęs sektiną pavyzdį kitoms organizacijoms. Bet turėta vargo, džiaugsmo ir staigmenų. Viena bendraujanti organizacija iš tolimo centro sugestijonavo, kad klubas galėtų jai daugiau aukoti, nes, taip sakant, „likerio biznis“ visada geras. O kai į valdybą

trūksta kandidatų, pasitaiko, kad kartais bent trejetas asmenų iš dviejų Masilionių šeimų įeina į „valdžią“, kurią tada pašaliečiai pavadina „Masilionių dinastija“.

Holiday Inn, kur įvyko iškilmingi pietūs, rašė reklama iš gatvės sveikino jubiliejaus dalyvius. Iškilmei vadovavo dr. Algirdas Gamzūkas, klubo pirmininkas. Pirmąjį klubo protokolą perskaitė buvęs to susirinkimo sekretorius, dabar gyvenęs Ročestery, V. Žmuidzinas, kuris iš ryto šią iškilnę pagarsino per Ročesterio lietuvių radijo valandėlę. Į garbės narius pakelti klubo steigėjai — Viktorija ir Antanas Jasaičiai (Jensen), o taip pat ir klubui nusipelnęs Jaslo Hajo, buvęs Kauno Valstybinės operos orkestro smuikininkas, dabar gyvenęs Buffalo mieste. Romas Masilionis buvo atžymėtas kaip klubo „premjeras“ ir apdovanotas trijų priederint medaliu. Jis yra vienintelis, nei vieną kartą nedrįsęs atsakyti renkamasi ir per visus 20 metų eijos įvairiausias valdybos pareigas. Pagerbti mirusieji klubo nariai: Juozas Daugilis, Petras Gamziukas, Mykolas Kajokas, Vincas Katilius, Ona Valickienė ir Rožė Vaitulevičienė (Voit). Sveikino kun. Juvenalis Liauba, OFM, St. Catharines lietuvių klebonas. Dalyvavo 36 asmenys. Ad multos annos!

A. Mst.

DELHI, ONT.

STASIO SKUDOS SUKAKTIS. Siore apylinkėje yra gerai įsikūrusi tabako ūkiuose keletas šimtų lietuvių. Tai daugiausia senesnės kartos ateiviai, atvykę po I D. karo. Lietuviai čia turi ne tik šimtus tūkstančių dolerių vertus ūkius, bet ir gerą vardą kaip tabako augintojai.

Visi ūkininkai yra solidarūs, gražiai sugyvena, vieni kitiems ruošia įvairius pobūvius gražius namuose ir viešbučiuose. Gegužės 8 d. vietos ūkininkai, D. Bartulienė vadovaujant, suruošė vaišes 70 metų vardinį progą Stasiui Skudai. Vieno restorano salėn susirinko kelios dešimtys draugų ir giminių. Vaišėms vadovavo Stasio senas draugas, tabako augintojų pionierius, visuomenės veikėjas, gery darų rėmėjas Julius Strodamskis. Sveikino kun. dr. J. Gutauskas parapijos ir troškiniečių bei anykštėnų vardu, Stp. Jakubickas KLB apylinkės vardu, pabrėždamas, kad St. Skuda ne tik jam, bet ir kitiems ateiviams yra padėjęs įkurti, išmokęs tabaką auginti. Giminių vardu kalbėjo pusbrolis J. Karaka iš Toronto. Svečių tarpe buvo tautiečiai iš Montrelio (Vilimai), Hamiltono, Toronto; Londono ir kt. Sukaktuviniui sugiedota „Ilgiausių metų“ ir palinkėta kartu švesti 80-tį J.

LIETUVIS SACHMATŲ MEISTERIS. Delhi lietuvių kolonija nedidelė, didelių sukačių nešventė, reikšmingų politinių demonstracijų irgi nestengia suorganizuoti, tai ir korespondencijos „T2“ nebūna perdažnos. Bet laikas nuo laiko randame angliškose laikraščiuose nuotraukų su įvykių aprašymais, kur laimėtojai būna lietuviai. Gaila, kad vietos korespondentai daugybės šitų laimėjimų nepastebi, lietuviškosios visuomenės nepapilduoja, ypač besimokančio jaunimo. Neseniai bent trijų apylinkės miestelių laikraščiuose buvo įdėta fotografija sachmatų turnyro čempionų 1970 ir 1971 m. su laimėtomis taurėmis. Šių metų čempionas yra Stasys Kairys. Ten pat paminėta, kad praėjusiais metais jis buvo laimėjęs II vietą. Stasys Sachmatuose nėra naujoka, bet dideliuose turnyruose mažai dalyvavęs. Prieš porą metų meistrų turnyre Detroito jis, nors ir nežinomas tarp meistrų, įvarė baimės meistrams su „rating“ virš 2000, keletą jų nugalėdamas. Stasys yra judrus žmogus ne tik sachmatų, bet ir eilėje kitokių sporto šakų, taip pat vienas veiklesnis lietuviškajame gyvenime. Sveikinimai ir geriausios sėkmės linkėjimai sachmatuose.

Irgi kaimynas

SAULT STE. MARIE, ONT.

VIETINIS DIENRASTIS. „The Sault Daily Star“ 1971. IV. 29 laidoje atspausdino G. S. (Jurgio Skardžio) ilgą laišką, kuriuo jo autorius reagavo į prokomunisto amerikiečio dr. Spock paskaitą, skaitytą Sault Ste. Marie mieste. G. S. faktais atremia propagandinius dr. Spock tvirtinimus ir primena Lietuvą: „Jei dr. Spock paklaustų komunistą iš Lietuvos ar kitų Baltijos kraštų apie rusų įvykdytą Baltijos kraštų okupaciją 1944 m., gautų atsakymą, kad tai buvo ne okupacija, o „išlaisvinimas“. Visas laisvasis pasaulis žino apie tuos sovietinius „išlaisvinimus“. Dr. Spock galėtų tai panaudoti savo paskaitom kaip tikrus faktus.“

Baigdamas laišką, G. S. rašo: „Siūlau iš-tremti jį (dr. Spock) iš S. Amerikos ir kraštą, turintį geresnę politinę sistemą, geresnę valdžią, geresnę slaptają policiją, laisvus rinkimus (tik su viena partija!) ir didesnę „laisvę!“ Ir kitose apylinkėse lie-tuviai turėtų panašiai reaguoti į prokomunistinius reiškinius, klaidinančius nenusimanančią visuomenę, ypač jaunimą. Ta linkme daug kalbame, mažai padarome. K.

MEDZIOTOJŲ IR MESKERIOTOJŲ klubas „Briedis“ gegužės 23 d., 5 v. p. p., Lock City viešbučio patalpose, 874 Queen St. E., šaukia metinį susirinkimą. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija. Darbotvarkėje numatyti svarbūs klubo ateities planai (žemės sklypo įsigijimas ir t.t.). Narių dalyvavimas būtinas. Tuoj po susirinkimo bus rodomas trumpas filmas iš Hamiltono medžiotojų ir meskeriojų klubo „Giedraitis“ veiklos. Po to visi bus pavašinti klubo pirmininko keptais tortais ir kitais skanumynais. Susirinkimas bus viešas. Prašome atsilankyti visus, kurie nori susipažinti su mūsų klubo veikla ir ateities planais. Prašome nesivėluoti, nes susirinkimas prasidės punktualiai. V.ba

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661
REAL ESTATE-APDRAUDA
3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

LITHO-ART SPAUSTUVĖ Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIKIA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ, IR APSILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau išsirusius galus ir pradedintus kilimus. P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniai nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniai nuo 10 val. ryto iki 4 val. popietį.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.v. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Indonezijos koriguose. Iš bitynų: **Eagles Nest**
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Telefonas 534-0563

INSURANCE DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.
672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė
295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373 Atidaryta: Kasdien 9—6 v. Ket. ir penkt. 9—9 v.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, žaidytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmo pasiteirauti; nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION TV - HI-FI
TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HI-FI
STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis
532-7733

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
• be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atskviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

PRANEŠIMAS TORONTO NAMŲ SAVININKAMS

Visas Toronto Hydro - Electric sistemos personalas ir pagal sutartį dirbantieji Toronto Hydro, kuriems yra leista įeiti į jūsų namus, yra aprūpinti ir turi nešioti visą darbo metų oficialų ženklą.

JOHN E. SMITH
4000
16 APR. 69 31 DEC. 74
027 John E. Smith

(NATŪRALAUS DYDŽIO)

Tai pinigine nešiojamo dydžio tapatybės kortelė su asmenine nuotrauka auksinės spalvos fone, kuri yra išduota visiems skaitliukų tikrintojams ir kitiems sistemos tarnautojams, turintiems teisę patikrinti skaitliukus ir kitus elektros įrengimus vartotojų pastatuose.

WATER HEATER CONTRACTOR

(NATŪRALAUS DYDŽIO)

Viršuje — parodomasis mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas, plieno fone, nešiojamas vandens šildymo tarnautojų ir pagal sutartį dirbančiųjų Toronto Hydro, siųstų atlikti darbų vartotojų patalpose.

Jei kas nors sakyti esąs Toronto Hydro tarnautojas ar norėtų Toronto Hydro reikalais įeiti į jūsų namus, turite prašyti parodyti šį oficialų ženklą, prieš įleidžiant į savo namus.

Šis skelbimas spausdinamas jūsų apsaugai

toronto hydro
14 CARLTON STREET

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANESTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIŲ PASIRINKIMO KONKURENCINĖS KAINOMIS GAMINIUS
tip-top MEATS
1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Ši sekmadienį, 4 v.p.p., specialios pamaldos Springhurst gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Parapijos bažnyčioje pamaldos įprasta sekmadienio tvarka. Sekmadienį švenčiama Viešpaties Dangun Žengimo šventė.

— Ilgojo savaitgalio proga Springhurst stovyklavietėje organizuojama talka paruošti pastatams po žiemos sezono vasaros stovykloms.

— Parapijos kunigų ir parapijiečių padėka ilgametei klebonijos šeimininkei Marijai Borstienė už ilgą metų darbą klebonijoje. Jos tvarkingumas, darbštumas bei sąžiningumas vertas augščiausios padėkos. Šiuo metu M. Borstienė gydyosi Women's ligoninėje 843 kambary.

— Sv. Jono lietuvių kapinės palaikoma: a.a. Benediktas Baronas iš Hamiltono ir a.a. Emma Janauskienė iš Toronto. Velionių šeimoms ir artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Mišios: šeštadienį 8 v.r. už a.a. Marijoną Gudienę. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Praną Zuklį, 11 v. už a.a. Leoną Kocių, 12 v. už a.a. Klemensą Baliną; Springhurst — už a.a. Ursulę Pautienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Šeštadienį 11 v. r. konfirmacijos pamokos. Sekmadienį 9.30 v. r. pamaldos. Gegužės 30, sekmadienį, 12.30 v. p. p. Sekminių pamaldos, konfirmacija bei pirmoji komunija.

— Gegužės 14 d. Sv. Jono lietuvių kapinės palaikoma a.a. Ema (Stanaitė) Johnson, 67 m. Velionė paliko liudinčius: vyra Leoną, dukras Tilley, Penny ir Helen Peters. Apeigas atliko kun. Alg. Zilinskas.

— Ligoniai: Jieva Povilaitienė, Women's College ir Silvija Tarailaitė Sv. Juozapo ligoninėje.

— Birželio 6 d. tarp lietuvių ir angliškų pamaldų 10.30 v.r. Šaukiamas susirinkimas ryšium su anglų kunigo atskviatimu. Ta proga taryba siūlys parduoti parapijos kleboniją.

— Nuosirdžiai dėkojame Petriui Sturmiui, tarybos nariui bei par. vargšams už pamaldas gegužės 9 d. ir Pranei Sarkutei už vargonavimą.

— Gegužės 6-9 kun. Zilinskas lankė bažnytiniais reikalais Čikagoje, pasakė pamokslą Tėviškės liut. bažnyčioje, kalbėjo Tėviškės bei Ziono liut. lietuvių parapijų Motinos Dienos minėjime. Gegužės 8 d. įvyko Čikagoje Amerikos ir Kanados Lietuvių Evangelikų Tarybos posėdis, kuriame vienbalsiai priimtas siūlymas išleisti vieną mėnesinį protestantų laikraštį. Šiuo metu lietuvių liuteronų bažnyčia išleidžia 4 kartus į metus "Svečią", liut. reformatai 2 kartus — "Mūsų Sparnus", ir liutonių susirinkimų bažnyčia 6 kartus — "Evangelijos Sviestą". Šis tarybos siūlymas bus svarstomas šią vasarą minėtų vietų.

PADEKA

Reiškiu padėką Toronto ateitininkams, kurie š. m. balandžio 24 ir 25 d. d. savo metinės šventės proga surostoje jaunųjų talentų parodoje, kartu globojo ir mano sūnau Marius darbus. Taip pat dėkoju parodos lankytojams ir vietos spaudai bei jos bendradarbiams, objektyviai įvertintiems jo piešinius. Nuosirdi padėka priklauso Dalindų šeimai, ypač p. Dalindienei, kuri tarpininkavo ir motiniškai rūpinosi savo jaunuojų svečiu, ir taip pat daug pagelbėjusiam Dainiui Vaidilai. Ačiū visiems!

Klemas Galūnas

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

TEAKWOOD

Salono, valgomio ir miegamojo kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryti 1-9 v. d.

EINAR CLAUSEN, Ltd. Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priimanomos kainos

Lietuviška maisto gaminių krautavė

MEAT
PARKSIDE MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos. Lietuviški sūriai, paršai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, būtinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Prisikėlimo par. žinios

— Parapijos vakarienė pr. sek-madienį paliko gražiausius išpučius savo nuotaikinga programa, gardžiais patiekalais, trumpomis ir negausio-mis kalbomis bei savo jaukiu ir šei-mynišku iškilmingumu. Malonu dė-koti meninės programos dalyviams: sol. J. Sriubškiečiai, sesutėms Lili-jai, Anitai ir Silvijai Klibingaitė-mis, Eug. Krikščūnui ir akompa-niatoriams p. Freimanienei ir kun. Br. Jurksui. Vakariene ruošė par-tarba, vadovaujant jos visuomeni-nei sekcijai.

— Ši šeštą, 9 v. Mišios už a.a. J. Dambrauską, kurias 10 mirties meti-nių proga užprasė velionies žmona ir Birstonų bei Puzerių šeimos; ši sekmad., 8 v. — už a.a. A. Stauską, užpr. N. Baltakienės, 10 v. — už a.a. J. Bučą, užpr. S. Laurušaitienės; 11.15 v. — už a.a. M. Dervinį, užpr. p. Reksčių; 12.15 v. — už a.a. miru-sias motinas, užpr. A. C. Pažerūnų.

— Choro bendra repeticija — ket-virtadienį, 7.30 v.v.

— Motinos Dienos novelos Mišios sekmadieniais ir šeštadieniais — 9 v., kt. dienomis — 8 v.r.

— Gegužinės pamaldos sekmadie-niais — po Sumos, šeštadieniais — po 9 v. Mišios, kitomis dienomis — po 8 v. Mišiu.

— Parapijos salės 1972 m. sezonui įvairiems parengimams rezervuoja-mos dabar. Nuo birželio mėn. prad-žios rezervacijos atidaromos ir ki-tataučiams.

— Kitą savaitę lankomos šeimos Indian Rd.

— Lankėsi iš Brooklyno kun. P. Baltakis, OFM, ir kun. P. Giedgaudas, OFM.

— Pensininkų laisvakavakis — trečiadienį, gegužės 26 d., 6 v. v. parodų salėje.

— Laimingo gyvenimo linkme jaunavedžiams Algiiui Sapjoniui ir Romualdai Bilktyei.

— Pakrikštųjų Kenneth ir Ramu-tės McDonald dukrelė Margaret He-len.

J. ir V. Skrebutėnai grįžo iš kelionės po P. Ameriką; aplankė Venecuelą, Braziliją ir Argenti-ną, kur išbuvo visą mėnesį.

JIESKOMA 5-6 KAMBARIŲ atski-ro buto ir 2 kambarių, virtuvės ir at-skiros vonios. Bloor-Jane apylinkė. Tel. 425-9577 arba RO 2-4489.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir vir-tuvė. Tel. LE 4-8056.

BRONĖS GAJAUSKAITES įšieko ir prašo atsiiepti A. Balasavičius, 17 Quebec St., Apt. 9, Oshawa, Ont.

HIGH PARK RAJONE, Quebec gat-vėje, netoli autobuso ir poezinio sto-čių, ramiame name, antrame au-gš-te, dabar yra pats geriausias laikas. Mielai jums patarnaus J. Grybas, dirbantis gerai apylinkės žinančioj firmoj Emory Miller Realtor Ltd., 67 Dumlup St. W., Barrie, Ont. Skam-binkite Juozui Grybui tiesiogine li-nija iš Toronto tel. 364-7941, Barrie — tel. 726-1881 ir namų tel. 728-8868.

WASAGOJE — SPRINGHURST va-sarvietėje, lietuvių rajone, išnuomo-jami kambariai su atskiru įėjimu. Galima virtis. Teirautis Toronto tel. 534-8112 arba Springhurst — Lin-dale Grocery, tel. (1-705) 429-5142, E. Kulus.

JIESKAU PENSININKŲ (vyro ir žono) vasarui prižiūrintį prie Lake Simcoe birželio ir liepos mė-neisais. Dėl sąlygų skambinti tel. 481-6560.

ISKERTAM IR APKARPOM me-džiūs, gyvatvėres ir t.t. Nemokamas įkainojimas. Pilnai apsidraude. Skambinti tel. 489-8220, vakarais 699-1203.

JEIGU GALVOJATE PIRKTI VA-SARNAMI, sklypą bei nekilnojama-turtą Barrie arba Wasaga apylinkė-se, dabar yra pats geriausias laikas. Mielai jums patarnaus J. Grybas, dirbantis gerai apylinkės žinančioj firmoj Emory Miller Realtor Ltd., 67 Dumlup St. W., Barrie, Ont. Skam-binkite Juozui Grybui tiesiogine li-nija iš Toronto tel. 364-7941, Barrie — tel. 726-1881 ir namų tel. 728-8868.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMON-TO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spinteles ir įrengiu poliuso kambarius. Tel. 535-4724.

Jungtinis Toronto Prisikėlimo parapijos choras, psirušęs dalyvauti IV JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje Čikagoje š. m. liepos 4 d. Viduryje — parapijos klebonas kun. P. Barius, OFM, ir choro vadovas kun. Br. Jurksas

KLB Toronto apylinkės tary-bos posėdis įvyko gegužės 16 d. būsimuose L. Namuose Bloor gatvėje. Pirmininkaujant adv. G. Balčiūnui, sekr. K. Asevičiui, praėjusio posėdžio proto-kolą perskaitė G. Urbonas. Nau-josios valdybos veiklos planą pateikė apyl. pirm. J. Karpis. Jis suminėjo valdybos užsimo-jimus: rūpintis jaunimo lietu-viškumu, siekti, kad visi lietu-viai vaikai lankytų šeštad. m-lą, suregistruoti visus mokyklinio amžiaus vaikus, rengti švenčių minėjimus, neišskiriant Tautos šventės rugsejo 8 d., padėti studentams rasti vasaros dar-bus, rūpintis ligoniais, sociali-niais reikalais, dalyvauti laido-tuvėse, atstovauti apylinkę tarp-tautiniuose pasirodymuose, or-ganizuoti įvairias sekcijas, rink-ti solidarumo įnašus per orga-nizacijas ir kitais būdais. Svars-tant šį planą, ilgiau sustota ties lėšų telkimu, švenčių minėji-mais. Ryšium su tuo pasiūlyta minėti 1941 m. sukilimo su-kaktį. Iš kitų pranešimų paaiš-kojė, kad tautybų savaitėje — karavane šiemet dalyvaus ir lietu-viai su stipresne kultūrine pro-grama, kurioje pasirodys Hamiltono "Gyvataras", Londono "Baltija" ir Toronto "Var-pas" su "Gintaru" Kanados pa-rodose Toronte numatomas ir lietuvių skyrius, kurio įren-gi-mų rūpintis apyl. valdyba ir ūkinė sekcija. G. Urbonas pra-nesė apie sekmadienį 8 tautybų surengtą antileninginę parodą miesto rotušėje. Ją rengęs komi-tetas veikia ir toliau — orga-nizuoja Kanados Laisvės tarybą, kuri bus išrinkta specialiaime suvažiavime rudenį. Apie Lie-tuvių Namų užsimojimą įsigyti naujas patalpas pranešė J. Kar-pis, kuris yra ir LN pirminin-kas. Kadangi dauguma tarybos narių dalyvavo LN susirinkime, pranešėjas tepabrėžė, kad LN bus atviri Bendruomenei ir kad jie bus lietuvių nuosavybė. B.

J. ir S. Šmaizis iš Winnipeg keletą dienų viešėjo Toronte; aplankė savo dukrą, gyvenan-čią Thornhill, "T2" ir savo pa-žįstamus. V. Šmaizienė yra spau-dos bendradarbė, visuomenės veikėja, o J. Šmaizys — rango-vas. Šiuo metu juodu džiaugiasi pensininkų gyvenimu.

Namų savininkams įsidėmi-ti. Toronto Hydro tarnautojai turi visuomet su savimi nešiotis savo tapatybės pažymėjimus, kuriuose yra tarnautojo spalvota fotografija ir pavarde, algos mokėjimo numeris ir parašas. Visi tarnautojai, norintieji iesti į jų namus, paprašius turi pa-rodyti savo tapatybės pažymėjimą. Vandens šildymo įrenginiai yra aprūpinti didoku mėlynu ir aukso spalvos ženklais, kuri turi visą laiką viešai nešioti atlikda-mi Toronto Hydro pareigas.

Studijų diena, rengta Katali-ku Centro, buvo gana sėkminga. Ji įvyko gegužės 15 d. Prisikėli-mo par. patalpose ir buvo skir-ta gildinti dabartinės lietuviš-kosios parapijos klausimam. Da-lyvavo 28 asmenys, sukviešti iš parapijų: Toronto Sv. Jono Kr., Toronto Prisikėlimo, Montrelio Sv. Kazimiero, Montrelio Auš-ros Vartų, Hamiltono, St. Ca-tharines, Delhi. Nebuvo atstovų iš Londono, Windsor, Otavos, Sudburio ir V. Kanados vieto-vių. Paskaitiniai pranešimai ir dalis diskusijų užkurdavo. Plačiau apie tai bus rašoma "T2" ir kituose laikraščiuose.

"Varpo" choras nuosirdžiai sveikina dirigentą muz. A. Amb-rozaitį, sėkmingai išlaikiusį mu-zikos mokytojo kurso egzami-nus. Muz. A. Ambrozaitis šį ru-denį pradės dirbti kaip muzikos mokytojas Scarboro gimnazijoj. Linkime Jums, maestro, daug sėkmės. "Varpas"

Lietuvių Namų narių visuoti-nis susirinkimas įvyko gegužės 15 d. buvusioje United Church bažnyčioje, kuri numatyta pa-daryti naujais Lietuvių Namais. Susirinkimą pradėjo LN pirm. J. Karpis ir pakvietė pirminin-kauti J. Strazdą, sekretoriui Pr. Kvedarą. Susirinkime daly-vavo apie 140 asmenų, kurių 110 buvo nariai. Jie išlausė pranešimų, vienbalsiai priėmė naujų patalpų įsigijimo projek-tą, įgaliojo valdybą parduoti se-nąsias patalpas, priėmė istatų pakeitimo projektą, kurį refe-ravo advokatas A. Rušenas-Rush, asistuojamas advokato Henriko Steponaičio. Perkamojo pastato teisiniai formalumai dar nėra baigti. Paskutinis terminas — š. m. birželio 15 d. Susirinkimo programa pastatą aplankė apie 300 asmenų. Jo vidus reikalingas didelių remontų. Iniciatorių lau-kia kietas darbas.

Sv. Jono lietuvių kapinėse ruošiami pamatai naujiem pa-minklam visos eilės asmenų bei šeimų. Dauguma paminklų nu-matoma pastatyti prieš kapinių lankymą gegužės 30 d.

Tautybių savaitė — "Metro International Caravan" įvyks birželio 24 — liepos 1 d.d. Ji rengiama jau treči metai iš ei-lės. Rengėjai tikisi, kad šiais metais ji bus dar sėkmingesnė ir lankytojų, ir paviljonų atžvil-giu. Jau numatyta 40 paviljonų įvairiose Toronto vietose. Tiki-masi apie 500.000 lankytojų. Už gražiausiai įrengtą paviljoną rengėjai paskyrė specialią pre-miją. Atrenkant bus atsižvel-giama į paviljono puošmenų, dekoravimo, muzikos, šokių, pa-tiekalų ir rankdarbių suderinimą. Lankytojai, nusipirkę kara-vano pasą, galės nemokamai lankyti visus paviljonus ir dar-gi dalyvauti loterijoje, kurioje numatytos nemokamos atstogi-nės kelionės. Be to, karavano proga numatomas tautybių pa-radas, kuriame tautinės grupės pasirodys su savo muzika ir taut. drabužiais. Jaunimui pla-nuojamos maratninės eitynės liepos 1 d. į rotušės aikštę. Jų pelnas bus skiriamas labdarai. Eitynių užbaigoje įvyks muzikos ir tautinių šokių festivalis. Ka-ravano pareigūnai numato dar-bą šimtui studentų per dvi sa-vaites. Vykdomąjį karavano ren-gėjų komitetą sudaro: pirm. L. Kossar, J. Kossar, J. Novak, S. Vojtech, W. Ingram. Rengėjų raštinės telefonas 363-2389. Jo-e dirba gener. direktorius W. A. Ingram ir reikalų vedėjas G. Maddox, jr. Taipgi sudary-tas garbės komitetas ir globėjų komitetas. Į juos pakviesti To-ronto įvairių sričių žymūnai.

"Canadian Freedom Council" — tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

Naujas advokatas

HENRIKAS STEPONAITIS, B. Sc. LL. B.

ši pavasarį baigęs teisės mokslus, dirba Chester Smith patalpose ir priima klientus 2489 Bloor St. W., suite 207

Toronto 9, Ont.

Telefonas 763-4366

NUO LŪSNOS IKI DAŅGORAIZIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

KLM EKSURSIAI EUROPON

Liepos 5 - 26, is viso 21 diena

Amsterdam 2 dienos Maskvoje 2 dienos

Vilniuje 7 " Vienoje 2 "

Druskininkuose 3 " Romoje 4 "

Kaina \$790.50, įskaitant lėktuvą, viešbučius, maistą ir pervežimą.

Skambinti KLM arba atstovui iki š. m. birželio 5 dienos

V. Bačėnas 278-7261

All Season Travel 323 Lakeshore Rd. E., Port Credit, Ont.

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Gegužės 8 d. mūsų parapijos choras koncertavo metiniame savo pasirodyme. Didesnė dainų dalis bu-vo naujai paruošta. Nuosirdi padėka visoms choristėms ir choristams, va-dovui sol. A. Keblui, choro seniū-nui H. Celtoriui ir choro dirigentei Mme. M. Roch. Choras ruošiasi dainų šventę Čikagoje. Jis yra pri-verstas vykti lėktuvu. Pusę visų cho-ristų yra dar tebestudijuojąs jauni-mas. Jiems reikia pagalbos. Mes kre-piames į mielus tautiečius, prašyda-mi choristams finansinės pagalbos.

— Gegužės 20 d., 7 v.v., mūsų pa-rapijos salėje įvyks Montrelio lietu-vių seimelio posėdis.

— Gegužės 22 d., L. K. Mindaugo šaulių kuopa rengia suvažiavimą — savo veiklos minėjimą. Sekmadienį, gegužės 23 d., 11 v., visi iškilmingai dalyvaus pamaldose.

— Gegužinės pamaldos trečiadie-niais ir penktadieniais 7.30 v.v.; sekmadieniais — po 11 v. pamaldų.

— Lietuvoje mirė Veronika Zuke-vičienė. Velionės artimiesiems rei-škiam gilia užuojauta.

— Sv. Onos Draugija paukojo pa-rapijai \$75. Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$228.52.

Abiejų parapijų klebonai — kun. F. Jucevičius ir kun. L. Zaremba buvo nuykę į Toron-tą dalyvauti studijų dienoje, ku-rijoje buvo gildinamos lietuviš-kosios parapijos problemos. Abu klebonai skaitė tais klausi-mais atitinkamus pranešimus. Gaila, kad iš Montrelio nedaly-vavo nė vienas pasaulietis. Kitų parapijų pasauliečiai dalyvavo.

TORONTO, ONT.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Ko-operatyvo balansas balandžio mėn. vėl padidėjo ir jau pasiekė \$3.252.892.00. Šiais metais padidėjo: indė-liai \$194.340.00, paskolos - inves-tavimai — \$188.265.00. Balandžio 31 d. bendra indėlių suma — \$3.090.018.00, paskolų - investacijų — \$3.179.977.00, nepaskirstyto pelno — \$51.100.00. Infliacija Kanadoj šiek tiek sulėtėjo, bet dar nesustabdyta. Kanados Bankui sumažinus palūka-nas už paskolas, komerciniai bankai irgi sumažino, bet dar daugiau su-mažino mokamas palūkanas už in-dėlius ir pakėlė mokesčius už pa-tarnavimus. Bankai dabar ima: už kiekvieną čekį — 14 ct., už kiekvieną įrašą, taip. sąskaitoje — 20 ct., už patvirtintą čekį — 75 ct., už dujų, elektros ir kt. s-tas — 20 ct. Mūsų bankelis ima už čekius — 10 ct., už dujų, elektros ir kitas s-tas — 15 ct., kiti patarnavimai — nemokamai. Mūsų bankelio palūkanos už paskolas yra žemiausios, o už indėlius — au-gščiausios. Mokame: už depozitų — čekių s-tas — 5½%, už taupomasias s-tas — 6%, termininius indėlius — iki 7%. Už paskolas imame: mortgi-cijų — 8¼%, asmenines — 8½%.

Bankelis turi pakankamai pinigų pas-koloms. Nepatartina pirkti skolon ir mokėti augstas palūkanas finansų bendrovėms bei krautuvėms. Geriau pasiskolinti iš mūsų kredito koopera-tivo žemu nuosimčiu. Paskolų davimas paskutiniui metu yra palengvin-tas. Mes nesiekiame pelno — norime padėti visiems lietuviams sutaupti nelengvai uždirbtus pinigus. Laiky-mės kooperacinio principo: savi pas savus, vienybė — galybė. Vedėjas

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tetą ir įgalioti jį suaukti rudenį plačią konferenciją. Pastaroji priims konstituciją, kurios pro-jektas jau paruoštas, ir sudarys Kanados Laisvės Tarybą, kurios tikslas — kova už tautų laisvę.

— tokio vardo organizacija pla-nuojama kelių tautinių grupių, daugiausia ukrainiečių iniciaty-va. Pradininkų komitetas, į kurį iš lietuvių įeina G. Urbonas, gegužės 18 d. Ukrainiečių Namu-se sukvietė įvairių organizacijų atstovų pasitarimą, kurio užda-vinys — išrinkti specialų komi-tet